

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αριθμός απόφασης: 902/2024

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

**Από το Πρακτικό της 43^{ης}/22-10-2024 τακτικής συνεδρίασης
της Δημοτικής Επιτροπής Δήμου Μυτιλήνης**

ΘΕΜΑ: Έγκριση σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ του Δήμου Μυτιλήνης και του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.) για την υλοποίηση του έργου με τίτλο: «Διαφημιστική προβολή Δήμου Μυτιλήνης για την περίοδο 2024-2025» - Ορισμός δύο (2) εκπροσώπων του Δήμου Μυτιλήνης στην Επιτροπή Παρακολούθησης της Προγραμματικής Σύμβασης.

Στη Μυτιλήνη σήμερα **Τρίτη 22 Οκτωβρίου 2024 και ώρα 12:00** συνήλθε σε τακτική συνεδρίαση στο Παλαιό Δημαρχείο Μυτιλήνης Π. Κουντουριώτου 15 στη Μυτιλήνη η Δημοτική Επιτροπή του Δήμου Μυτιλήνης, η οποία συγκροτήθηκε με την υπ' αριθμ. 2/2024 (ΑΔΑ: ΨΛ6Ω46ΜΓΘΓ-ΙΙ7) απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Μυτιλήνης, μετά από την υπ' αριθμ. **35533/18-10-2024** πρόσκληση του Προέδρου της, που επιδόθηκε νόμιμα στα μέλη της, κατά το άρθρο 75 του Ν. 3852/10, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 77 του Ν. 4555/18.

Ο Πρόεδρος διαπίστωσε τη νόμιμη απαρτία, δεδομένου ότι από τα εννιά (9) μέλη της ήταν παρόντα εννέα (9), ήτοι:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ	ΑΠΟΝΤΕΣ
1.- Καρασάββας Νικόλαος, Πρόεδρος 2.- Φραγκόπουλος Κωνσταντίνος, Αντιπρόεδρος* 3.- Αλεξίου Γεώργιος, τακτικό μέλος 4.- Γιακουμής Σωκράτης, τακτικό μέλος 5.- Καρέκος Παναγιώτης, τακτικό μέλος 6.- Κατσαβέλλης Παναγιώτης, τακτικό μέλος 7.- Τσιβγούλης Χρήστος, τακτικό μέλος 8.- Χιωτέλλη Εριφύλη, τακτικό μέλος	Ουδείς

* Ο κ. Κ. Φραγκόπουλος αποχώρησε από την συνεδρίαση έπειτα από την συζήτηση του 1^{ου} θέματος της ημερήσιας διάταξης.

Τα πρακτικά της συνεδρίασης τήρησε ο δημοτικός υπάλληλος Γεώργιος Καρίνος.

Προσκλήθηκε και δεν παρέστη η δημοτική σύμβουλος κ. Νίκη Τσιριγώτη, η οποία ορίστηκε ως εκπρόσωπος από την παράταξη της μειοψηφίας «Λαϊκή Συσπείρωση» προκειμένου να συμμετέχει στις συνεδριάσεις της Δημοτικής Επιτροπής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, κατά την πρώτη θητεία της τρέχουσας δημοτικής περιόδου (έως τις 30.06.2026), σε εφαρμογή της υπ' αριθμ. 3/2024 (ΑΔΑ: 90ΧΤ46ΜΓΘΓ-Φ1Υ) απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου Μυτιλήνης.

Στη συνεδρίαση παραστάθηκαν: α) ο Διοικητής του Τμήματος Τροχαίας Μυτιλήνης κ. Γεώργιος Λιάκος για τα κυκλοφοριακά θέματα της πρώην Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, β) ο Αντιδήμαρχος Τουρισμού και Επιχειρηματικότητας του Δήμου Μυτιλήνης κ. Νικόλαος Γιαννάκας, γ) ο Πρόεδρος της Δημοτικής Κοινότητας Μυτιλήνης κ. Εμμανουήλ Ευσταθίου, δ) η Αν. Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Προγραμματισμού του Δήμου Μυτιλήνης κ. Ζωή Ανατολίτη, ε) ο Αν. Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Μυτιλήνης κ. Ανδρέας Παπαχριστοφόρου και στ) ο Αν. Προϊστάμενος του Τμήματος Συγκοινωνιών, Κυκλοφορίας και Εγκαταστάσεων του Δήμου Μυτιλήνης κ. Χρήστος Καλαφάτης.

Σχετικά με το 21^ο θέμα της ημερήσιας διάταξης ο Πρόεδρος έθεσε υπόψη του Σώματος την υπ' αριθμ. πρωτ. 28661/26-08-2024 εισήγηση του Αντιδημάρχου Τουρισμού και Επιχειρηματικότητας του Δήμου Μυτιλήνης κ. Νικόλαου Γιαννάκα, η οποία έχει ως εξής:

«ΘΕΜΑ: Έγκριση σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ Δήμου Μυτιλήνης και ΕΟΤ για την υλοποίηση του έργου “Διαφημιστική προβολή Δήμου Μυτιλήνης για την περίοδο 2024-2025”.

ΣΧΕΤ.:

1. Οι διατάξεις της περίπτωσης της παραγ. 1 του άρθρου 100 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α) «Για τη μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης μιας περιοχής, καθώς και για την παροχή υπηρεσιών και την υλοποίηση προμηθειών κάθε είδους, οι δήμοι, οι περιφέρειες, οι σύνδεσμοι δήμων, τα δίκτυα δήμων και περιφερειών του άρθρου 101, οι περιφερειακές ενώσεις δήμων, η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος και η Ένωση Περιφερειών Ελλάδας, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), τα οποία συνιστούν ή στα οποία συμμετέχουν οι προαναφερόμενοι φορείς μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με το Δημόσιο ».
2. Το από τον Απρίλιο 2022 Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, του Υπουργείου Τουρισμού και των Δήμων Χίου, Μυτιλήνης, Ανατολικής Σάμου, Κω και Λέρου καθώς και την από 01-04-2024 Παράταση αυτού για ένα (1) επιπλέον έτος.
3. Την υπ' αριθμ. 455189/04-08-2022 Κοινή Υπουργική Απόφαση Υπουργών Οικονομικών -Μετανάστευσης και Ασύλου (ΦΕΚ 4217/τεύχος Β/10-08-2022), η οποία αφορά στην «Καταβολή ενιαίου τέλους για το πρώτο τρίμηνο του έτους 2022 στους Δήμους και χρηματοδότηση εκτάκτων αναγκών και αποζημιώσεων εντός των διοικητικών ορίων των οποίων λειτουργούν μονάδες προσωρινής φιλοξενίας μεταναστών», στην οποία προβλέπεται έκτακτη χρηματοδότηση για τους 5 Δήμους Χίου, Μυτιλήνης, Ανατολικής Σάμου, Κω και Λέρου.
4. Την υπ' αριθμ. 347/2023 (ΑΔΑ: 6ΘΖΧ46ΜΓΘΓ-ΨΑΖ) Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Μυτιλήνης
5. Το επικαιροποιημένο σχέδιο της Προγραμματικής Σύμβασης

Με την υπ. αρ. 347/2023 (ΑΔΑ: 6ΘΖΧ46ΜΓΘΓ-ΨΑΖ) Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Μυτιλήνης, εγκρίθηκε η σύναψη Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ του Δήμου Μυτιλήνης και του ΕΟΤ για την υλοποίηση του έργου “Διαφημιστική προβολή Δήμου Μυτιλήνης

για την περίοδο 2023-2024”», επειδή όμως το σχέδιο της προγραμματικής δεν εστάλη στο Γραφείο Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου για έλεγχο νομιμότητας, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 4 του άρθρου 324 του ν. 4700/2020, δεν κατέστη δυνατή η υπογραφή μεταξύ των συμβαλλομένων μερών της Προγραμματικής Σύμβασης.

Επιπλέον παρήλθε άπρακτο μεγάλο ικανό χρονικό διάστημα από την υπογραφή του Μνημονίου Συνεργασίας, και προκρίθηκε, για το σύνολο των 5 Δήμων, η κατάργηση του Υποέργου **1. Ανάπτυξη στρατηγικής επικοινωνίας και πλάνο μέσων**, μέσω της ανάπτυξης της στρατηγικής του διαφημιστικού προγράμματος, αναλυτικού σχεδιασμού με συγκεκριμένη περιγραφή προτεινόμενων αγορών – στόχων, κοινών- στόχων, δράσεων και μείγματος επικοινωνίας για τον προορισμό, βασισμένο στα ποιοτικά χαρακτηριστικά της ταυτότητάς του (brand identity) και την προσφορά σε προϊόντα, εμπειρίες και υπηρεσίες, και αναλυτικού προγράμματος δράσεων και διαφημιστικών μέσων (media plan), ανά χώρα στόχευσης, καθώς ο ΕΟΤ ήδη προέβη κατά το διάστημα αυτό σε προετοιμασία και σταχυολόγηση των ανωτέρω, με αποτέλεσμα να τροποποιηθεί το σχέδιο της Προγραμματικής Σύμβασης.

Το Έργο θα περιλαμβάνει δύο (2) Υποέργα: **Υποέργο 1.** Παραγωγή/επεξεργασία δημιουργικών υλικών και **Υποέργο 2.** Ανάθεση, παρακολούθηση και εκτέλεση του πλάνου μέσων, με συνολικό προϋπολογισμό 500.000,00€ , συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. (24%).

Φορέας υλοποίησης του Έργου είναι ο Ε.Ο.Τ. και ο Δήμος **Μυτιλήνης** αναλαμβάνει τη χρηματοδότηση του έργου με το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (500.000,00€) συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. (24%), ποσό το οποίο του έχει ήδη αποδοθεί. (σχετ. 3)

Στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης οι συμβαλλόμενοι φορείς εκφράζουν τη βούλησή τους, **να ενδυναμώσουν την εικόνα και τη φήμη της νήσου Λέσβου, ως τουριστικού προορισμού** και να την αποσυνδέσουν στην συνείδηση των δυνητικών τουριστών, από τις αρνητικές συνέπειες του μεταναστευτικού ρεύματος

Μέσω της παρούσας προγραμματικής Σύμβασης, αλλά και των επιμέρους πράξεων που θα εκδοθούν σε συνέχεια αυτής, θα υλοποιηθεί ένα **διαφημιστικό πρόγραμμα ολοκληρωμένων δράσεων προβολής,** το οποίο θα έχει ως **στόχο** την επανατοποθέτησή τους στον τουριστικό χάρτη, με ανάδειξη της ομαλής καθημερινότητας των νησιών, προβάλλοντάς την σε αρμονική συνύπαρξη με τις σύγχρονες υποδομές και την αίσθηση τάξης και ασφάλειας

Το διαφημιστικό πρόγραμμα ολοκληρωμένων δράσεων προβολής θα αφορά στην προβολή του προορισμού ως γεωγραφική και όχι ως διοικητική ενότητα, σύμφωνα με τις αρχές του σύγχρονου τουριστικού μάρκετινγκ αλλά και των όσων ορίζονται στη σχετική Εγκύκλιο του ΕΟΤ περί παροχής σύμφωνης γνώμης, στο Στρατηγικό Σχέδιο Μάρκετινγκ του Υπουργείου Τουρισμού και στη Στρατηγική Επικοινωνίας του ΕΟΤ.

Κατόπιν τούτων εισηγούμαστε στη Δημοτική Επιτροπή:

Α. την έγκριση Σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ Δήμου Μυτιλήνης και του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (ΕΟΤ), σύμφωνα με το συνημμένο επικαιροποιημένο σχέδιο Προγραμματικής Σύμβασης

Β. την εξουσιοδότηση του Δημάρχου Μυτιλήνης για την υπογραφή της Προγραμματικής Σύμβασης με τον ΕΟΤ.

Γ. τον ορισμό δύο (2) εκπρόσωπων του Δήμου Μυτιλήνης και των αναπληρωτών τους, στην Επιτροπή Παρακολούθησης της συγκεκριμένης Σύμβασης.»

Στη συνέχεια ο Πρόεδρος κάλεσε το Σώμα να αποφασίσει σύμφωνα με την ανωτέρω εισήγηση.

Μετά από διαλογική συζήτηση ακολούθησε ψηφοφορία επί του θέματος, σύμφωνα με την οποία όλα τα συμμετέχοντα μέλη υπερψήφισαν την εισήγηση.

Μετά τα παραπάνω

Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Αφού έλαβε υπ' όψη της:

α) τις διατάξεις του άρθρου 74Α παρ.1 Ν.3852/2010, όπως προστέθηκε από το άρθρο 9 του Ν.5056/2023 (ΦΕΚ 163/Α'/06-10-2023), αναφορικά με τις αρμοδιότητες της Δημοτικής Επιτροπής των Δήμων,

β) τις διατάξεις του άρθρου 75 του Ν. 3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 77 του Ν.4555/18, που ρυθμίζουν τα θέματα σχετικά με τις συνεδριάσεις της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, οι οποίες πλέον έχουν καταργηθεί με τις διατάξεις του Ν. 5056/2023, εξακολουθούν να ισχύουν και για την Δημοτική Επιτροπή,

γ) τις διατάξεις του άρθρου 100 του Ν. 3852/2010,

δ) την υπ' αριθμ. 455189/04-08-2022 Κοινή Υπουργική Απόφαση Υπουργών Οικονομικών, Μετανάστευσης και Ασύλου (ΦΕΚ 4217/Β'/10-08-2022),

ε) την υπ' αριθμ. 347/2023 (ΑΔΑ: 6ΘΖΧ46ΜΓΘΓ-ΨΑΖ) απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Μυτιλήνης,

στ) την υπ' αριθμ. πρωτ. 28661/26-08-2024 εισήγηση του Αντιδημάρχου Τουρισμού και Επιχειρηματικότητας του Δήμου Μυτιλήνης κ. Νικόλαου Γιαννάκα, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση

Αποφασίζει ομόφωνα

Α.- Εγκρίνει τη σύναψη Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ του Δήμου Μυτιλήνης και του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.) για την υλοποίηση του έργου με τίτλο: **«Διαφημιστική προβολή Δήμου Μυτιλήνης για την περίοδο 2024-2025»**, συνολικής δαπάνης **500.000,00 Ευρώ** για δώδεκα (12) μήνες.

Β.- Εγκρίνει το σχέδιο της ως άνω Προγραμματικής Σύμβασης ως κάτωθι :

«ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΔΗΜΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

ΕΡΓΟ: « ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ ΔΗΜΟΥ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2024-2025»

Στην Αθήνα σήμερα,, οι παρακάτω φορείς καλούμενοι στο εξής «Συμβαλλόμενοι»:

1. **Ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.)** που εδρεύει στην οδό Αν. Τσόχα 7, Τ.Κ.

11521, στους Αμπελόκηπους Αθήνας και εκπροσωπείται νόμιμα από τον Γενικό Γραμματέα αυτού κ. Ανδρέα Φιορεντίνου,

2. **Ο Δήμος Μυτιλήνης** που εδρεύει στην οδό Ελευθερίου Βενιζέλου 13-17, στη Λέσβο, στο Νομό Λέσβου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και εκπροσωπείται νόμιμα από τον Δήμαρχο κ. Παναγιώτη Χριστόφα,

σύμφωνα με:

1. Τις διατάξεις του ΑΝ.1565/50, όπως κυρώθηκε με τον Ν.1624/51 και με τις μεταγενέστερες τροποποιήσεις ισχύει σήμερα.
2. Τις διατάξεις της υποπερίπτωσης αα' της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Ν. 3270/2004 (ΦΕΚ 187 Α') «Αρμοδιότητες Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης και θέματα τουρισμού», όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 35 του Ν.4049/2012 (ΦΕΚ Α'35) τροποποιήθηκε με το άρθρο 38 του ν. 4531/2018 (ΦΕΚ Α' 62), και το άρθρο 56 του Ν. 4875/2021 (ΦΕΚ Α' 250), σύμφωνα με την οποία: « Ο ΕΟΤ...β) Εκτελεί τα προγράμματα τουριστικής προβολής της χώρας στο εσωτερικό και το εξωτερικό και μεριμνά για την προώθηση του ελληνικού τουριστικού προϊόντος και την ενίσχυση της εικόνας της χώρας, μέσω συμμετοχής σε διεθνείς εκθέσεις, συνέδρια και λοιπές εκδηλώσεις, στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Ειδικότερα: αα) Συμβάσεις για μίσθωση χώρου και χρόνου σε πάσης φύσεως μέσα μαζικής επικοινωνίας, έντυπης, διαδικτυακής ή κάθε άλλης μορφής (όπως ιδίως έντυπα, τηλεόραση, ραδιόφωνο, διαδίκτυο, διαφήμιση σε ψηφιακά μέσα, διαφημιστικές πλατφόρμες προγραμματικού μάρκετινγκ, εξωτερική, σταθερή και κινητή διαφήμιση) για την εν γένει τουριστική προβολή της Ελλάδας στην ημεδαπή ή αλλοδαπή, με διαφημιστικό υλικό που παρέχει ο ΕΟΤ, συνάπτονται απευθείας με το μέσο ή τον εκπρόσωπό του ή τον αντιπρόσωπό του, η με εταιρίες αγοράς μέσων (media shops) ανεξαρτήτως ποσού, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού και με την επιφύλαξη της της περ. β' της παρ. 7...»
3. Το Π.Δ. 72/2018 (ΦΕΚ Α' 141) «Οργανισμός διάρθρωσης Υπηρεσιών Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού», όπως τροποποιηθέν ισχύει.
4. Τον Ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184) και την κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 47 του άρθρου 107 εκδοθείσα υπ' αριθμ. 14492/2021 (ΦΕΚ 2157/Β/25-05-2021) Υ.Α. περί της ρύθμισης λεπτομερειακών και τεχνικών θεμάτων για την εφαρμογή του Κεφαλαίου ΙΑ' του Ν. 4727/2020.
5. Το Ν. 4270/2014 (ΦΕΚ Α' 143) «Αρχές Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ – Δημόσιο Λογιστικό και άλλες διατάξεις)» και ειδικότερα το άρθρο 66, όπως ισχύει, καθώς και τον οικονομικό Κανονισμό του ΕΟΤ ΒΔ 29/4/1952 (ΦΕΚ Α' 119), όπως ισχύει.
6. Τις διατάξεις του Π.Δ. 80/2016 περί ανάληψης υποχρεώσεων από τους Διατάκτες και τις σχετικές εφαρμοστικές εγκυκλίους.

7. Το Π.Δ. 79/2023 (ΦΕΚ 131/Α/27-06-2023) περί διορισμού Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών.
8. Την υπ' αριθμ. 16633/25-08-2022 (ΦΕΚ 759/ΥΟΔΔ/25-08-2022) απόφαση Υπουργού Τουρισμού περί ανανέωσης θητείας Γενικού Γραμματέα ΕΟΤ.
9. Την υπ' αριθμ. 17077/01-09-2022 (ΦΕΚ 807/ΥΟΔΔ/02-09-2022) Υπουργική Απόφαση περί διαπίστωσης λήξης θητείας Προέδρου και μελών Δ.Σ. ΕΟΤ, μεταβατικής παράτασης θητείας Προέδρου και Αντιπροέδρου και διορισμός μελών Δ.Σ. ΕΟΤ καθώς και την υπ' αριθμ. 18595/09-10-2023 (ΦΕΚ 1083/ ΥΟΔΔ/11-10-2023) τροποποιητική αυτής.
10. Την υπ' αριθμ. 93/07-09-2022 (ΦΕΚ 4816/Β'/12-09-2022) απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΤ περί μεταβίβασης αρμοδιοτήτων στον Γενικό Γραμματέα ΕΟΤ και την Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου ΕΟΤ.
11. Το Στρατηγικό Σχέδιο Μάρκετινγκ του Υπουργείου Τουρισμού και τις βασικές αρχές της Στρατηγικής Επικοινωνίας του ΕΟΤ.
12. Την υπ' αριθμ. 13355/23-12-2022 Εγκύκλιο ΕΟΤ περί παροχής σύμφωνης για τη διαδικασία έγκρισης προγραμμάτων τουριστικής προβολής ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού.
13. Την υπ' αριθμ. 4323/02-03-2023 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1334/Τεύχος Β'/08-03-2023) «Καθορισμός της διαδικασίας και των δικαιολογητικών εκκαθάρισης δαπανών του Δημοσίου για την υλοποίηση από τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (ΕΟΤ) προγραμμάτων μίσθωσης χώρου και χρόνου με πάσης φύσεως μέσα μαζικής επικοινωνίας έντυπης, διαδικτυακής ή/και κάθε άλλης μορφής ή μέσω εταιρειών αγοράς μέσων (media shops) στην ημεδαπή και στην αλλοδαπή».
14. Το Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ Α' 87), ειδικότερα τις διατάξεις του άρθρου 100, «Προγραμματικές Συμβάσεις», και του άρθρου 225, «Υποχρεωτικός Έλεγχος Νομιμότητας», ως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.
15. Το Ν. 3463/2006 (ΦΕΚ Α' 114), «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων», όπως ισχύει και ιδίως το άρθρο 225.
16. Το από τον Απρίλιο 2022 Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, του Υπουργείου Τουρισμού και των Δήμων Χίου, Μυτιλήνης, Ανατολικής Σάμου, Κω και Λέρου καθώς και η από 01-04-2024 Παράταση αυτού για ένα (1) επιπλέον έτος.
17. Την υπ' αριθμ. 455189/04-08-2022 Κοινή Υπουργική Απόφαση Υπουργών Οικονομικών - Μετανάστευσης και Ασύλου (ΦΕΚ 4217/τεύχος Β/10-08-2022), η οποία αφορά στην «Καταβολή ενιαίου τέλους για το πρώτο τρίμηνο του έτους 2022 στους Δήμους και χρηματοδότηση εκτάκτων αναγκών και αποζημιώσεων εντός των διοικητικών ορίων των οποίων λειτουργούν μονάδες προσωρινής φιλοξενίας μεταναστών» και στην οποία προβλέπεται έκτακτη χρηματοδότηση για τους 5 Δήμους Χίου, Μυτιλήνης, Ανατολικής Σάμου, Κω και Λέρου.
18. Την υπ' αριθμ. πρωτ. 153/21η συν./27-12-2022 Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ΕΟΤ περί σύναψης Προγραμματικών Συμβάσεων μεταξύ του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού και των Δήμων Χίου, Μυτιλήνης, Ανατ. Σάμου, Κω και Λέρου σε συνέχεια των υπό στοιχ. 16 και 17 σχετικών.

19. Την υπ' αριθμ. πρωτ. 77/14^η συν./06-07-2023 Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ΕΟΤ περί έγκρισης του τελικού κειμένου της Προγραμματικής Σύμβασης (ΠΣ) μεταξύ του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού και των Δήμων Χίου, Μυτιλήνης, Ανατ. Σάμου, Κω και Λέρου και παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής και τροποποίησης στον Γενικό Γραμματέα ΕΟΤ.
20. Την υπ' αριθμ. 347/2023 (ΑΔΑ: 6ΘΖΧ46ΜΓΘΓ-ΨΑΖ) Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Μυτιλήνης με θέμα «Έγκριση σύναψης προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ Δήμου Μυτιλήνης και ΕΟΤ για την υλοποίηση του έργου “Διαφημιστική προβολή Δήμου Μυτιλήνης για την περίοδο 2023-2024”».
21. Την υπ' αριθμ. (ΑΔΑ:) Απόφαση Δημοτικής Επιτροπής του Δήμου Μυτιλήνης με θέμα «Έγκριση σύναψης προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ Δήμου Μυτιλήνης και ΕΟΤ για την υλοποίηση του έργου “Διαφημιστική προβολή Δήμου Μυτιλήνης για την περίοδο 2024-2025”»
22. Την υπ' αριθμ. Πράξη του Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με την οποία δεν κωλύεται η υπογραφή του Σχεδίου Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ του ΕΟΤ και του Δήμου Μυτιλήνης,
23. Την υπ' αριθμ. Απόφαση Ανάληψης Υποχρέωσης (ΑΔΑ:, ΑΔΑΜ:) συνολικού ποσού ύψους 500.000,00 ευρώ σε βάρος του Προϋπολογισμού του Δήμου Μυτιλήνης, έτους 2024,
συμφωνούν, συνομολογούν και συναποδέχονται τα ακόλουθα:

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Ο Τουρισμός αποτελεί πυλώνα της οικονομίας της χώρας, που συμβάλλει καθοριστικά και ποικιλοτρόπως στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών. Η υγιής και αιεφόρος τουριστική ανάπτυξη επιφέρει πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στη ζήτηση για υπηρεσίες και τοπικά προϊόντα, ενδυναμώνοντας ουσιαστικά τα εισοδήματα των κατοίκων του τόπου.

Ο Ε.Ο.Τ. και οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού συνεργάζονται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους τόσο θεσμικά, όσο και σε ad hoc δράσεις, προκειμένου να συμβάλλουν στους στόχους της περαιτέρω ανάπτυξης και προβολής του ελληνικού τουριστικού προϊόντος.

Ειδικότερα, ο Ε.Ο.Τ. έχει ως αποστολή και αρμοδιότητα την προώθηση της τουριστικής πολιτικής της Κυβέρνησης και την προβολή της χώρας και για τον σκοπό αυτό **σχεδιάζει και εκτελεί προγράμματα τουριστικής προβολής της χώρας στο εσωτερικό και το εξωτερικό** και μεριμνά για την προώθηση του ελληνικού τουριστικού προϊόντος και την ενίσχυση της εικόνας της χώρας, μέσω συμμετοχής σε διεθνείς εκθέσεις, συνέδρια και λοιπές εκδηλώσεις, στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Στο ανωτέρω πλαίσιο και όπως προβλέπεται από τον Ν. 3270/2004 ο Ε.Ο.Τ. **δύναται να συνάπτει συμβάσεις για μίσθωση χώρου και χρόνου** σε πάσης φύσεως μέσα μαζικής επικοινωνίας, έντυπης, διαδικτυακής ή/και κάθε άλλης μορφής (όπως ιδίως έντυπα, τηλεόραση, ραδιόφωνο, διαδίκτυο, διαφήμιση σε ψηφιακά μέσα, διαφημιστικές πλατφόρμες προγραμματικού μάρκετινγκ, εξωτερική, σταθερή και κινητή διαφήμιση), για την εν γένει τουριστική προβολή της Ελλάδας στην ημεδαπή ή αλλοδαπή, με διαφημιστικό υλικό που

παρέχει ο Ε.Ο.Τ., συνάπτονται απευθείας με το μέσο ή τον εκπρόσωπό του ή τον αντιπρόσωπό του ή με εταιρείες αγοράς μέσων (media shops) ανεξαρτήτως ποσού, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Τ..

Η πιστοποίηση και εκκαθάριση των ανωτέρω προγραμμάτων ρυθμίζεται από σχετική ΚΥΑ των Υπουργών Οικονομικών και Τουρισμού.

Επιπλέον ο Ε.Ο.Τ συνεργάζεται στενά με τις Περιφέρειες και τους Δήμους της χώρας για την κατάρτιση των προγραμμάτων τουριστικής προβολής και προώθησής τους, στο εσωτερικό και το εξωτερικό ενώ είναι εκ του νόμου υποχρεωτική **η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του σε κάθε διαφημιστικό πρόγραμμα ή ενέργεια που αφορά την τουριστική προβολή και διαφήμιση** της χώρας ή περιοχών αυτής στο εσωτερικό και εξωτερικό, ιδίως με συμμετοχή σε εκθέσεις, ή διαφημίσεις σε μέσα μαζικής ενημέρωσης ή καταχωρήσεις σε έντυπα ή εκδόσεις τους ως και με οποιονδήποτε άλλον τρόπο και τα οποία καταρτίζονται ή υλοποιούνται από οποιονδήποτε φορέα του Δημοσίου, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και γενικά του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως κάθε φορά αυτός προσδιορίζεται, ανεξάρτητα αν εκτελούνται με χρηματοδότηση από πόρους εθνικούς ή ευρωπαϊκούς ή ίδιους πόρους του φορέα υλοποίησής τους.

Τα ανωτέρω προγράμματα και οι επιμέρους δράσεις πρέπει να τελούν σε πλήρη εναρμόνιση προς το γενικό σχεδιασμό και την εξυπηρέτηση των στόχων του προγράμματος τουριστικής προβολής της χώρας ή των περιοχών αυτής, που καταρτίζει το Υπουργείο Τουρισμού.

Από την άλλη, **οι Δήμοι και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου αυτών**, ύστερα από απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του ή του οικείου οργάνου Διοίκησης του νομικού προσώπου, μπορούν να συμμετέχουν και να συγχρηματοδοτούν την **κατάρτιση και εκτέλεση οποιασδήποτε κατηγορίας προγραμμάτων και μέτρων, εφόσον οι δράσεις τους συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη**, την κοινωνική πρόνοια και συνοχή, την περιβαλλοντική προστασία και την εν γένει βελτίωση της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας (Ν. 3852/2010).

Αντίστοιχα, οι Δήμοι μέσω των Οικονομικών τους Επιτροπών εγκρίνουν τους προϋπολογισμούς και τα ετήσια προγράμματα δράσης των νομικών προσώπων και επιχειρήσεων του δήμου (Ν.4623/2019).

Η σύναψη της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ των ανωτέρω συμβαλλομένων μερών κρίνεται επιβεβλημένη στο πλαίσιο της ανάγκης ενεργοποίησης και συνεργασίας όλων των εμπλεκόμενων φορέων της ελληνικής κοινωνίας για τη στήριξη του ελληνικού τουρισμού και της ελληνικής οικονομίας.

Ειδικότερα,

- ο Ε.Ο.Τ. διαθέτει διαχειριστική επάρκεια και τεχνογνωσία για την υλοποίηση του Έργου, με γνώμονα τις διεθνείς τάσεις και ανάγκες του σύγχρονου επισκέπτη,
- ο Ε.Ο.Τ. διαθέτει το κατάλληλο νομικό πλαίσιο για να αναθέσει την υλοποίηση του Έργου, ώστε αυτό να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της διεθνούς τουριστικής αγοράς,
- ο Δήμος Μυτιλήνης, ως Κύριος του έργου, διαθέτει ίδιους πόρους και προσωπικό με ακαδημαϊκή μόρφωση και εμπειρία, αλλά όχι ειδικευμένο προσωπικό ούτε τεχνογνωσία

γύρω από την έρευνα της παγκόσμιας τουριστικής αγοράς, τα νέα ψηφιακά μέσα, τις πλατφόρμες, το καθεστώς των διεθνών tour operators, ούτε και νομικό πλαίσιο, μέσω των οποίων θα μπορούσε να υλοποιήσει ένα διαφημιστικό πρόγραμμα ολοκληρωμένων δράσεων,

- Το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής θα διαθέσει ειδική χρηματοδότηση για το Έργο που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης με πίστωση του απαιτούμενου κονδυλίου στον προϋπολογισμό του Δήμου Μυτιλήνης.

Υπό το φως των ανωτέρω, οι συμβαλλόμενοι συμφωνούν στα περιεχόμενα της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης, όπως περιγράφεται:

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Η παρούσα Προγραμματική Σύμβαση περιέχει τις διατάξεις και τις διαδικασίες που θα ισχύουν για την εκτέλεση του Έργου και συγκεκριμένα:

- Το περιεχόμενο και τον σκοπό της Σύμβασης (άρθρο 1).
- Το αντικείμενο της Σύμβασης (άρθρο 2).
- Τη διάρκεια και το χρονοδιάγραμμα (άρθρο 4).
- Τον φορέα υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμβασης (άρθρο 5).
- Τον προϋπολογισμό, τους πόρους που θα διατεθούν και τον τρόπο χρηματοδότησης του Προγράμματος (άρθρο 6).
- Τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των Συμβαλλομένων (άρθρο 7),
- Το όργανο παρακολούθησης της Προγραμματικής Σύμβασης και τις αρμοδιότητες του (άρθρο 9).
- Τις ρήτρες αντισυμβατικής συμπεριφοράς (άρθρο 10).
- Τις τροποποιήσεις της Σύμβασης (άρθρο 11).
- Τα όρια της Σύμβασης και τις Τελικές Διατάξεις (άρθρο 12).

ΑΡΘΡΟ 1

Περιεχόμενο και σκοπός

Στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης οι συμβαλλόμενοι φορείς εκφράζουν τη βούλησή τους, **να ενδυναμώσουν την εικόνα και τη φήμη της νήσου Λέσβου, ως τουριστικού προορισμού** και να την αποσυνδέσουν στην συνείδηση των δυνητικών τουριστών, από τις αρνητικές συνέπειες του μεταναστευτικού ρεύματος.

Ο τουρισμός αποτελεί βασικό παράγοντα για την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας τόσο σε εθνικό, όσο και σε τοπικό επίπεδο. Είναι γεγονός, ότι κατά τα προηγούμενα έτη τα νησιά του Βορείου και Νοτίου ανατολικού Αιγαίου που δέχθηκαν το μεγαλύτερο βάρος των μεταναστευτικών ροών, κυριαρχούσαν στην ειδησεογραφία του ξένου τύπου σχεδόν αποκλειστικά για το μεταναστευτικό ζήτημα, γεγονός που συνέβαλε στην υποχώρηση της θετικής εικόνας και της φήμης τους ως ελκυστικών τουριστικών προορισμών.

Μέσω της παρούσας προγραμματικής Σύμβασης, αλλά και των επιμέρους πράξεων που θα εκδοθούν σε συνέχεια αυτής, θα υλοποιηθεί ένα **διαφημιστικό πρόγραμμα ολοκληρωμένων δράσεων προβολής** που **στόχο** έχει την επανατοποθέτησή τους στον τουριστικό χάρτη, με ανάδειξη της ομαλής καθημερινότητας των νησιών, προβάλλοντας τη σε αρμονική συνύπαρξη με τις σύγχρονες υποδομές και την αίσθηση τάξης και ασφάλειας.

Οι ανωτέρω στόχοι θα εξυπηρετηθούν με την ανάδειξη βιωματικών/θεματικών εμπειριών που μπορεί να απολαύσει ο επισκέπτης στους συγκεκριμένους προορισμούς, οι οποίες θα του γεννήσουν την επιθυμία να τους επισκεφθεί.

Μέσω του προγράμματος ολοκληρωμένων δράσεων προβολής που θα υλοποιηθεί, στο πλαίσιο της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης επιδιώκεται η ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του προορισμού και η ενδυνάμωση της εικόνας του, ως τουριστικού προορισμού, στην εγχώρια αγορά και τις διεθνείς αγορές.

Το διαφημιστικό πρόγραμμα ολοκληρωμένων δράσεων προβολής θα αφορά στην προβολή του προορισμού ως γεωγραφική και όχι ως διοικητική ενότητα, σύμφωνα με τις αρχές του σύγχρονου τουριστικού μάρκετινγκ αλλά και των όσων ορίζονται στη σχετική Εγκύκλιο του ΕΟΤ περί παροχής σύμφωνης γνώμης, στο Στρατηγικό Σχέδιο Μάρκετινγκ του Υπουργείου Τουρισμού και στη Στρατηγική Επικοινωνίας του ΕΟΤ.

Απώτατος **σκοπός** είναι η αειφόρος αυτοτροφοδοτούμενη **εξωστρεφής ανάπτυξη** και η **βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος του προορισμού**, με έμφαση στην ανάδειξη μορφών ήπιου τουρισμού και στις καλές πρακτικές τουριστικής ανάπτυξης με σεβασμό στο περιβάλλον και την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου.

Για το σκοπό αυτό και στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου της παρούσας Σύμβασης, θα αξιοποιηθεί κάθε διαθέσιμο σύγχρονο και καινοτόμο εργαλείο επικοινωνίας.

ΑΡΘΡΟ 2

Αντικείμενο

Η παρούσα Σύμβαση έχει ως αντικείμενο τον σχεδιασμό και την εκτέλεση ενός διαφημιστικού προγράμματος ολοκληρωμένων δράσεων προβολής (στο εξής «Έργο») στην Ελλάδα και ιδίως το εξωτερικό, για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων επικοινωνιακών στόχων, προς αποκατάσταση των επιπτώσεων της πανδημίας και του μεταναστευτικού στην τοπική οικονομία και ειδικότερα στο πεδίο του Τουρισμού.

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος θα αναλάβει την υλοποίηση επιμέρους ενεργειών όπως αυτές περιγράφονται αναλυτικά στη σχετική ενότητα με τις υποχρεώσεις των μερών.

Ως **επικοινωνιακοί στόχοι** ορίζονται:

- Η ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του τόπου, στοιχεία που αφορούν στον φυσικό πλούτο, την κουλτούρα, τον πολιτισμό και την πολυμορφία των εμπειριών που μπορεί να προσφέρει.
- Σε συνδυασμό με τα ανωτέρω, η ανάδειξη της ομαλής καθημερινότητας των νησιών, των σύγχρονων υποδομών και της αίσθησης τάξης και ασφάλειας, παρά τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών.

- Η ανάδειξη των θεματικών εμπειριών που μπορεί να βιώσει ο δυνητικός επισκέπτης, δημιουργώντας έντονα συναισθήματα με στόχο την πρόκληση επιθυμίας για να ταξιδέψει στον προορισμό.

Το Έργο θα περιλαμβάνει δύο (2) Υποέργα ως εξής:

Υποέργο 1. Παραγωγή/επεξεργασία δημιουργικών υλικών.

- δημιουργία νέων ή/και επεξεργασία υφιστάμενων δημιουργικών υλικών και παράδοση σχετικών μηνυμάτων και πάσης φύσεως υλικών και εφαρμογών στις γλώσσες των αγορών - στόχων, όπως ενδεικτικά: λογότυπα, προωθητικές ταινίες σε διάρκειες για προβολή στο διαδίκτυο, τα κοινωνικά δίκτυα αλλά και την τηλεόραση, banners, διαφημιστικά posts, στήσιμο homepage, καθώς και λοιπά καινοτόμα διαφημιστικά εργαλεία καθώς και αναπαραγωγή των υλικών, σύμφωνα με τις προδιαγραφές των περιλαμβανόμενων στο πρόγραμμα διαφημιστικών μέσων, θα συμπεριληφθούν στο διαφημιστικό πρόγραμμα

Στο Παράρτημα III «Υποέργο 1» παρατίθεται ενδεικτική κοστολόγηση ανά παρεχόμενη υπηρεσία.

Υποέργο 2. Ανάθεση, παρακολούθηση και εκτέλεση του πλάνου μέσων.

- Ανάθεση του πλάνου μέσων με μίσθωση χώρου/χρόνου είτε απευθείας στα Μέσα επικοινωνίας είτε μέσω εταιριών αγοράς μέσων (media shop)
- Συνεχές monitoring της εκτέλεσης του media plan με σκοπό τη βελτιστοποίηση των αποτελεσμάτων και της αποδοτικότητάς του.
- Reporting, παραλαβή παραδοτέων, πιστοποίηση αποτελεσμάτων και εκκαθάριση δαπανών.

Στο Παράρτημα IV «Υποέργο 2» παρατίθεται ενδεικτική κοστολόγηση ανά παρεχόμενη υπηρεσία.

Κάθε Υποέργο του Έργου της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης υλοποιείται στις εξής φάσεις:

1. Φάση Α (Σχεδιασμός και Οργάνωση)

- Σύνταξη αναλυτικού Brief για τους επικοινωνιακούς στόχους, σχεδιασμός έργου, κατανομή προϋπολογισμού.
- Επικοινωνία με πιθανούς αναδόχους και λήψη προσφορών.

2. Φάση Β (Διαδικασία εγκρίσεων)

- Διαδικασία εγκρίσεων από τον Γενικό Γραμματέα ή το Δ.Σ. Ε.Ο.Τ. κατά λόγο αρμοδιότητας, μετά από δέσμευση πίστωσης του συνολικού ποσού από τον αντισυμβαλλόμενο Δήμο.
- Έκδοση εκτελεστικών αποφάσεων του Γ.Γ. και ορισμός Επιτροπών πιστοποίησης και παραλαβής
- Κατάρτιση και υπογραφή συμβάσεων

3. Φάση Γ (Εκτέλεση συμβάσεων, Παρακολούθηση υλοποίησης και παραλαβής παραδοτέων)

- Στις συμβάσεις θα αναφέρονται, κατ' ελάχιστον, αναλυτικά: οι επικοινωνιακοί στόχοι, το χρονικό διάστημα προβολής τα εργαλεία προβολής και οι ειδικότεροι στόχοι που αποτελούν τα παραδοτέα της σύμβασης, ο τρόπος παρακολούθησης, πιστοποίησης και παραλαβής, η διαδικασία τροποποιήσεων των συμβάσεων, κυρίως σε ό,τι αφορά το χρονοδιάγραμμα και τις αλλαγές του φυσικού αντικειμένου που απαιτούνται κατά την υλοποίηση του Έργου.

4. Φάση Δ (έλεγχος δικαιολογητικών και εκκαθάριση δαπανών)

- Έλεγχος και εκκαθάριση δαπανών σε συνέχεια της υποβολής των κατά νόμο δικαιολογητικών.

Οι φάσεις των Υποέργων θα υλοποιηθούν σύμφωνα με το **χρονοδιάγραμμα** εργασιών και ενδεικτικό κατ' εκτίμηση προϋπολογισμό για κάθε Υπόεργο, το οποίο επισυνάπτεται ως **Παράρτημα** της παρούσας και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι).

Η παρακολούθηση υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου και η παραλαβή των παραδοτέων των συμβάσεων που θα υπογραφούν στο πλαίσιο του κάθε υποέργου, θα πραγματοποιείται από επιτροπές που ορίζονται στα έγγραφα ανάθεσης.

ΑΡΘΡΟ 3

Διάρκεια της Σύμβασης - Χρονοδιάγραμμα

Η διάρκεια της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης ορίζεται σε δώδεκα (12) μήνες, άρχεται από την ημερομηνία υπογραφής της και δύναται να παραταθεί με έγγραφη Σύμβαση των συμβαλλομένων μερών.

Το χρονοδιάγραμμα των εργασιών που θα υλοποιηθούν, επισυνάπτεται ως Παράρτημα και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας σύμβασης. Το χρονοδιάγραμμα δύναται να τροποποιείται όταν αυτό απαιτείται για την εξυπηρέτηση των στόχων του Έργου, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του άρθρου 7 της παρούσας, με έγγραφη Σύμβαση των συμβαλλομένων μερών.

ΑΡΘΡΟ 4

Φορέας υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμβασης

Φορέας υλοποίησης του Έργου ορίζεται ο Ε.Ο.Τ. και ειδικότερα οι Διευθύνσεις Τουριστικής Προβολής, Διοικητικών Υπηρεσιών και Οικονομικών Υπηρεσιών κατά το σκέλος των ειδικότερων αρμοδιοτήτων τους.

ΑΡΘΡΟ 5**Προϋπολογισμός, πόροι και τρόπος χρηματοδότησης του Προγράμματος**

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Έργου, ανέρχεται σε πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (500.000,00€), συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. (24%) και συγκεκριμένα, 403.225,80 € , ως καθαρή αξία συν ΦΠΑ 96.774,20 ευρώ.

Το Έργο χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από τον προϋπολογισμό του Δήμου Μυτιλήνης και συγκεκριμένα από τον οικείο Προϋπολογισμό Κ.Α. στον οποίο έχει ήδη πιστωθεί κατά την υπογραφή της παρούσας το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (500.000,00 €), σύμφωνα με το άρθρο 3 της υπ' αριθμ. 455189 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β' 4217/10-08-2022) και το Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, των Δήμων Μυτιλήνης, Ανατολικής Σάμου, Χίου, Κώ και Λέρου και του Υπουργείου Τουρισμού.

Στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται όλες οι επιμέρους δαπάνες προκειμένου να εκτελεστεί το Έργο.

ΑΡΘΡΟ 6**Δικαιώματα και υποχρεώσεις των Συμβαλλομένων**

Για την υλοποίηση των στόχων της παρούσας Σύμβασης καθένα από τα Συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνει τις κατωτέρω υποχρεώσεις:

Α. Ο Ε.Ο.Τ. αναλαμβάνει:

- 1) την υλοποίηση της Φάσης 1, 2 και 3 για κάθε Υποέργο
- 2) την από κοινού με τον β' συμβαλλόμενο υλοποίηση της Φάσης Γ' του κάθε Υποέργου μέσω της συμμετοχής (1) ενός εκπροσώπου του (ένα τακτικό μέλος με το αναπληρωματικό του) στην Επιτροπή Παρακολούθησης του άρθρου 7 της παρούσης.
- 3) την ενημέρωση του Δήμου Μυτιλήνης για την πρόοδο των εργασιών του έργου, καθώς και οποιοδήποτε άλλο θέμα προκύψει από την υπογραφή της παρούσης έως την ολοκλήρωση του Έργου.

Β. Ο Δήμος Μυτιλήνης αναλαμβάνει:

- 1) τη χρηματοδότηση του έργου με το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (500.000,00€) συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. (24%), σύμφωνα με τα όσα ειδικότερα προβλέπονται στο προηγούμενο άρθρο, δηλαδή θα προβαίνει σε ενταλματοποίηση των δαπανών και εξόφληση των δικαιούχων σύμφωνα με το επισυναπτόμενο χρονοδιάγραμμα εργασιών και προϋπολογισμό δράσεων.
- 2) την από κοινού με τον ΕΟΤ παρακολούθηση, πιστοποίηση και παραλαβή του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των παραδοτέων του έργου.
- 3) τον έλεγχο των απαραίτητων δικαιολογητικών από την Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Δήμου Μυτιλήνης και τη μέριμνα για την αποστολή τους, αν απαιτείται, στην κατά νόμο αρμόδια Υ.Δ.Ε. για εκκαθάριση και έκδοση των αντίστοιχων χρηματικών ενταλμάτων.
- 4) τη συμμετοχή (2) δύο εκπροσώπων του στην Επιτροπή Παρακολούθησης του άρθρου 9 της παρούσης.

- 5) τη μέριμνα για αποστολή στη Διεύθυνση Οικονομικών του συνόλου των απαραίτητων δικαιολογητικών σε τρία επικυρωμένα αντίγραφα για κάθε πιστοποίηση, προκειμένου να προχωρούν απρόσκοπτα οι διαδικασίες πληρωμής,
- 6) τη μέριμνα για αποστολή στην Επιτροπή Παρακολούθησης ενός αντιγράφου κάθε πιστοποίησης με τα συνημμένα δικαιολογητικά της, προκειμένου να προχωρούν απρόσκοπτα οι διαδικασίες πληρωμής,
- 7) την εκτέλεση κάθε αναγκαίας διοικητικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης και της διαθέσεως κατάλληλου διοικητικού/υπηρεσιακού προσωπικού αυτού σύμφωνα με τις δυνατότητές του και με την ισχύουσα νομοθεσία, για την εμπρόθεσμη και επιτυχή διεκπεραίωση των διαδικασιών του έργου και την απολογιστική του τακτοποίηση,

Σε περίπτωση αδυναμίας υλοποίησης (μερικής ή ολικής) της προγραμματικής σύμβασης λόγω μη συνδρομής του έτερου συμβαλλόμενου (Ε.Ο.Τ.) στις παραπάνω αναγραφόμενες δράσεις της Προγραμματικής Σύμβασης, ο β' συμβαλλόμενος δεν θα φέρει καμία ευθύνη για τη μη υλοποίηση των όσων προβλέπονται στη σύμβαση αυτή.

Σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο δεν καταβληθούν τα προβλεπόμενα ποσά από το Δήμο Μυτιλήνης (παραβίαση υποχρεώσεων), ο Δήμος Μυτιλήνης θα είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για κάθε νόμιμη απαίτηση τρίτου που τυχόν προκύψει. Εάν ο Ε.Ο.Τ. κληθεί να καταβάλει οποιοδήποτε ποσόν ή οποιαδήποτε αποζημίωση σε τρίτο εξ αυτού του λόγου, ο Δήμος Μυτιλήνης θα αποζημιώσει πλήρως τον Ε.Ο.Τ. και αν του ζητηθεί θα υποχρεωθεί να παρέμβει σε οποιαδήποτε διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου υπέρ του Ε.Ο.Τ.

ΑΡΘΡΟ 7

Όργανο παρακολούθησης της Προγραμματικής Σύμβασης και αρμοδιότητές του.

Για την παρακολούθηση της υλοποίησης της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης θα οριστεί με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων των δύο συμβαλλομένων μερών, **Επιτροπή Παρακολούθησης** του Έργου αποτελούμενη από εκπροσώπους των συμβαλλομένων (με τους νόμιμους αναπληρωτές τους), ως ακολούθως:

Α) από τον Ε.Ο.Τ. ορίζεται ως εκπρόσωπος, ο οποίος θα εκτελεί και χρέη Πρόεδρου της Επιτροπής, με αναπληρωτή τον, αμφότεροι υπάλληλοι της Δ/σης Τουριστικής Προβολής ΕΟΤ,

Β) από τον Δήμο Μυτιλήνης ορίζονται ως εκπρόσωποι

1), με αναπληρωτή τονκαι

2), με αναπληρωτή τον

Ο καθένας από τους συμβαλλομένους διατηρεί το δικαίωμα να αντικαταστήσει οποτεδήποτε τον εκπρόσωπό του στην Επιτροπή με σχετική απόφασή του.

Η θητεία των μελών της Επιτροπής θα διαρκέσει όσο χρόνο διαρκεί η παρούσα Προγραμματική Σύμβαση.

Αρμοδιότητες της-Επιτροπής Παρακολούθησης

Στις αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης περιλαμβάνονται: ο συντονισμός και η παρακολούθηση της εφαρμογής όλων των ενεργειών που απαιτούνται για την εκτέλεση της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης και, ειδικότερα, η τήρηση των όρων της Σύμβασης, η εποπτεία της εκτέλεσης των προβλεπόμενων εργασιών, η διαπίστωση της ολοκλήρωσης των εκατέρωθεν υποχρεώσεων, η εισήγηση προς τα αρμόδια όργανα των συμβαλλομένων μερών κάθε αναγκαίου μέτρου και ενέργειας για την υλοποίηση της παρούσας, η αιτιολογημένη αίτηση τροποποίησης/ ή παράτασης του χρονοδιαγράμματος-πέραν του εξαμήνου, η εισήγηση προς τα συμβαλλόμενα μέρη για κάθε ζήτημα που τυχόν δεν ρυθμίζεται στη παρούσα Σύμβαση, ή/και κρίνεται αναγκαίο για την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή της, η επίλυση κάθε διαφοράς μεταξύ των συμβαλλομένων μερών που προκύπτει σχετικά με την ερμηνεία των όρων της παρούσας σύμβασης και τον τρόπο εφαρμογής της, και η υποβολή προτάσεων στους συμβαλλόμενους για τυχόν τροποποίηση των όρων της Προγραμματικής Σύμβασης.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης συνεδριάζει τακτικά, όσο συχνά απαιτείται προκειμένου να ελέγχει την πορεία εκτέλεσης του χρονοδιαγράμματος ενεργειών της παρούσας Σύμβασης και έκτακτα όταν το ζητήσει εγγράφως ένα από τα μέλη της.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης συγκαλείται από τον Πρόεδρό της. Στην πρόσκληση αναγράφονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, ενώ ειδοποιούνται τα μέλη της εγκαίρως εγγράφως. Στην ημερήσια διάταξη αναγράφονται υποχρεωτικά και εισάγονται προς συζήτηση και τα θέματα που θα ζητήσει εγγράφως έστω και ένα από τα μέλη της. Χρέη γραμματέα εκτελεί ένα από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Κάθε μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης μπορεί, κατά την κρίση του, να καλεί στις συνεδριάσεις υπηρεσιακά στελέχη του φορέα από τον οποίο έχει ορισθεί και τα οποία είναι εμπλεκόμενα στην υλοποίηση του αντικειμένου της σύμβασης. Τα πρακτικά της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης κοινοποιούνται σε όλα τα μέλη αφού υπογραφούν.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης συνεδριάζει διαδικτυακά έγκυρα όταν είναι παρόντα όλα τα μέλη της. Οι αποφάσεις της πρέπει να είναι αιτιολογημένες, λαμβάνονται δε κατά πλειοψηφία των παρόντων μελών και δεσμεύουν όλους τους συμβαλλόμενους φορείς.

Οι λοιπές λεπτομέρειες που ενδεχομένως απαιτηθούν για τη λειτουργία της Κοινής Επιτροπής, θα καθορισθούν με αποφάσεις της.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης σε καμμία περίπτωση δεν υποκαθιστά κανένα άλλο θεσμικό όργανο των συμβαλλομένων στις αρμοδιότητές του κατά την κείμενη νομοθεσία.

ΑΡΘΡΟ 8

Αντισυμβατική Συμπεριφορά – Ρήτρες

Η παράβαση οποιουδήποτε από τους όρους αυτής της Σύμβασης, που θεωρούνται όλοι ουσιώδεις, από οποιοδήποτε από τα συμβαλλόμενα μέρη, παρέχει στο άλλο το δικαίωμα να αξιώσει αποκατάσταση των αντισυμβατικών ενεργειών σε εύλογο χρόνο. Σε περίπτωση αρνήσεως, αδυναμίας ή αμέλειας προς αποκατάσταση από της πλευράς του ενός μέρους έχουν

οι αντισυμβαλλόμενοι το δικαίωμα να καταγγείλουν τη σύμβαση σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, αξιώνοντας κάθε θετική ή αποθετική ζημιά.

Τυχόν διαφωνίες ή διαφορές μεταξύ των συμβαλλομένων για την ερμηνεία και την εφαρμογή των όρων της παρούσας θα υπάγονται στην αρμοδιότητα των Δικαστηρίων της Αθήνας.

ΑΡΘΡΟ 9

Τροποποιήσεις της Σύμβασης

Με κοινή έγγραφη Σύμβαση των συμβαλλομένων μερών, η παρούσα Προγραμματική Σύμβαση μπορεί να τροποποιείται ως προς το χρονοδιάγραμμα και τους λοιπούς όρους της σύμβασης, εντός όμως των γενικών πλαισίων των ήδη συμφωνηθέντων, καθώς επίσης και να παραταθεί η διάρκεια της κατά έξι μήνες πέραν του χρόνου που έχει συμφωνηθεί και συνομολογηθεί με το άρθρο 4 της παρούσας Σύμβασης. Επιπρόσθετα, ο προϋπολογισμός μπορεί να τροποποιηθεί, σε περίπτωση που σε κάποια συγκεκριμένη δράση δημιουργηθούν υπόλοιπα, με μεταφορά τους σε άλλες δράσεις της σύμβασης, με έγγραφη κοινή συμφωνία των συμβαλλόμενων, κατόπιν εγκριτικών αποφάσεων των αρμοδίων οργάνων και υπό την προϋπόθεση τήρησης των διατάξεων περί υπαγωγής της σύμβασης στον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΑΡΘΡΟ 10

Όρια της Σύμβασης

Η μη άσκηση δικαιωμάτων ή η παράλειψη υποχρεώσεων από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος ή η ανοχή καταστάσεων αντίθετων προς την παρούσα Προγραμματική Σύμβαση ή η καθυστέρηση στη λήψη μέτρων που προβλέπει η Σύμβαση αυτή από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παραίτηση των συμβαλλομένων μερών από δικαιώματα ή απαλλαγή από τις υποχρεώσεις τους ή αναγνώριση δικαιωμάτων στα συμβαλλόμενα μέρη που δεν αναγνωρίζονται από την Προγραμματική αυτή Σύμβαση.

ΑΡΘΡΟ 11

Πνευματικά Δικαιώματα

Μετά την ολοκλήρωση του Προγράμματος, μοναδικός φορέας διαχείρισης του υλικού θα είναι ο Δήμος Μυτιλήνης, ο οποίος θα διατηρήσει πλήρη τα πνευματικά δικαιώματα επί του δημιουργικού υλικού με δικαίωμα να τα προστατεύει, παραχωρεί και διαθέτει περαιτέρω κατά την απόλυτη κρίση του με την επιφύλαξη της υποχρέωσής του για προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του ΕΟΤ επί του είδους και του χαρακτήρα της όποιας διαφημιστικής καμπάνιας. Ταυτόχρονα, ο αντισυμβαλλόμενος Δήμος δεσμεύεται για τη δωρεάν και ελεύθερη διάθεση όλου αυτού του υλικού, όποτε αυτό ζητηθεί, στον ΕΟΤ.

Άρθρο 12**Καταπολέμηση της Δωροδοκίας**

Κάθε συμβαλλόμενος συμμορφώνεται προς όλους τους ισχύοντες νόμους για την καταπολέμηση της διαφθοράς και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Ουδείς συμβαλλόμενος, ούτε οποιοσδήποτε από τους υπαλλήλους, τους αντιπροσώπους ή εκπροσώπους του έχει εγκρίνει, προσφέρει, υποσχεθεί ή δώσει, ούτε θα εγκρίνει, θα προσφέρει, θα υποσχεθεί ή θα δώσει οποιοδήποτε οικονομικό ή άλλο πλεονέκτημα ή οποιοδήποτε δώρο, πληρωμή ή αντικείμενο αξίας, είτε άμεσα είτε έμμεσα: (α) προς οποιαδήποτε κυβέρνηση ή δημόσιο αξιωματούχο με σκοπό την απόκτηση ή διατήρηση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή την απόκτηση αθέμιτου επιχειρηματικού πλεονεκτήματος, (β) προς οποιοδήποτε πρόσωπο ώστε να ενεργήσει αθέμιτα ή να επηρεάσει, να προτρέψει σε ή να ανταμείψει οποιαδήποτε πράξη ή έλλειψη πράξης, εμπορική συναλλαγή ή κυβερνητικό θέμα με σκοπό να εξεταστεί ενδεχομένως, παράνομα ή αθέμιτα, η παροχή βοήθειας σε ένα συμβαλλόμενο σε σχέση με την παρούσα Σύμβαση.

Κάθε συμβαλλόμενος εγγυάται ότι δεν έχει δεχτεί και ότι οι υπάλληλοι, οι αντιπρόσωποι ή οι εκπρόσωποί του δεν θα κάνουν δεκτό κανένα δώρο, πληρωμή ή αντικείμενο αξίας, άμεσα ή έμμεσα, από οποιοδήποτε πρόσωπο που μπορεί να τους επηρεάσει ή να τους παροτρύνει να εκτελέσουν τα καθήκοντά τους παράνομα σε σχέση με την παρούσα Σύμβαση.

Η παρούσα συνοδεύεται από Παράρτημα δύο (2) σελίδων με τίτλο «Προστασία από επεξεργασία Προσωπικών Δεδομένων» (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II)

Αυτά συμφώνησαν, συνομολόγησαν και αποδέχτηκαν οι συμβαλλόμενοι και προς απόδειξη τους συντάχθηκε το παρόν και υπογράφηκε σε τέσσερα (4) πρωτότυπα και έλαβε κάθε συμβαλλόμενο μέρος από δύο (2).

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ**ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΟΤ****Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ****ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΙΟΡΕΝΤΙΝΟΣ****ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ****Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ****ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΑΣ**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ Ε.Ο.Τ. - ΔΗΜΟΥ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ															
	ΕΡΓΟ: ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ ΔΗΜΟΥ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ														
	Συνολική διάρκεια έργου: 12 μήνες με δυνατότητα παράτασης. Συνολικός Προϋπολογισμός έργου: 500.000 ευρώ συμ/νου ΦΠΑ														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Υποέργο 1:															
	Παραγωγή/επεξεργασία δημοιουργικών υλικών														
Φάση Α' Σχεδιασμός και Οργάνωση															
Φάση Β' Διαδικασία Εγκρίσεων															
Φάση Γ' Εκτέλεση συμβάσεων															
Φάση Δ' Έλεγχος δικαιολογητικών και εκκαθάριση δαπανών															
						Ενδεικτικός κατ' εκτίμηση προϋπολογισμός Υποέργου: 18.600 ευρώ συμ/νου ΦΠΑ									
Υποέργο 2: Ανάθεση, παρακολούθηση και εκτέλεση του πλάνου μέσων															
Φάση Α' Σχεδιασμός και Οργάνωση															
Φάση Β' Διαδικασία Εγκρίσεων															
Φάση Γ' Εκτέλεση συμβάσεων/reporting															
Φάση Δ' Έλεγχος δικαιολογητικών και εκκαθάριση δαπανών															
						Ενδεικτικός κατ' εκτίμηση προϋπολογισμός Υποέργου: 481.400 ευρώ συμ/νου ΦΠΑ									

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II**ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΟΤ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ****A. Σχεδιασμός και Στρατηγική**

- Προτεινόμενες αγορές
- Κοινά – στόχοι
- Προτεινόμενοι συνδυασμοί αγορών και κοινών στόχων (π.χ. Σκανδιναβοί συνταξιούχοι, Γερμανοί με οικογένειες κλπ.)
- Θεματικά προϊόντα (ειδικές, εναλλακτικές μορφές τουρισμού, προσφερόμενες εμπειρίες)
- Ταξιδιωτική συμπεριφορά κοινών-στόχων : από ποια μέσα αντλούν πληροφορίες/εμπνέονται για το ταξίδι τους, πότε και πώς κάνουν κράτηση, πότε ταξιδεύουν, γενικότερα insights για το customer journey.
- Μελέτες/ έρευνες από αγορές-στόχους με χρήσιμα συμπεράσματα για το πώς έχει επηρεαστεί η εικόνα των προορισμών (brand image) από τις μεταναστευτικές ροές.

B. Επικοινωνιακοί στόχοι

- Ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του τόπου, στοιχεία που αφορούν στον φυσικό πλούτο, την κουλτούρα, τον πολιτισμό και την πολυμορφία των εμπειριών που μπορεί να προσφέρει. Ενίσχυση του brand positioning, προβολή των συγκριτικών πλεονεκτημάτων κάθε νησιού ως τουριστικού προορισμού.
- Αντιστροφή αρνητικού κλίματος και αποκατάσταση της ενδεχόμενης «ζημιάς» που έχει υποστεί η εικόνα των νησιών τα τελευταία χρόνια, ανάδειξη της ομαλής καθημερινότητας.
- Αύξηση αναγνωρισιμότητας ως προς την προσφορά θεματικών προϊόντων, μορφών τουρισμού
- Προβολή των ειδικών βραβεύσεων προορισμών (ενδεικτικά αναφέρονται UNWTO Best Tourism Villages)

Γ. Υλικά επικοινωνίας

- Διαθέσιμα υλικά επικοινωνίας για τα οποία είναι εξασφαλισμένα τα σχετικά πνευματικά δικαιώματα (υφιστάμενα με update? Δημιουργία νέων?)
- Είδος υλικών (σποτ, διάρκειες, επιμέρους υλικά ,banners/καταχωρήσεις)
- Επικοινωνιακό μήνυμα/ slogan (υφιστάμενο? Δημιουργία νέου?)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΔΟΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ**A. Σχεδιασμός και Στρατηγική****1. Προτεινόμενες αγορές****Ευρώπη**

Με βάση τις διεθνείς αεροπορικές αφίξεις των τελευταίων ετών, οι οποίες καταγράφουν τις απευθείας συνδέσεις, σημαντικές αγορές είναι η **Ολλανδία**, η **Αγγλία**, η **Δανία**, η **Πολωνία**, το

Βέλγιο, η Νορβηγία, η Αυστρία και η Γερμανία. Στο νησί δραστηριοποιούνται μεγάλοι tour operators π.χ. TUI, Jet2, Apollo). Συνεπώς η Ευρώπη παρέχει αγορές με εύκολη πρόσβαση μέσω του αεροδρομίου και είναι παραδοσιακά σημαντικές για τη Λέσβο. Αρκετές συνδέσεις διακόπηκαν μετά το 2016, αντανakλώντας την ευρύτερη πτώση της τουριστικής ροής στο νησί. Ωστόσο, γίνονται προσπάθειες επαναφοράς απευθείας πτήσεων και άνοιγμα σε νέες χώρες όπως **Ρουμανία** για θρησκευτικό τουρισμό (π.χ. το 2024 αναμένεται **επανασύνδεση της Αυστρίας** με την Λέσβο), **Ισραήλ** και **Κίνα**.

Τουρκία

Το διάστημα Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου του 2023, σημειώθηκε σημαντική αύξηση στον αριθμό των **Τούρκων** επισκεπτών (+104%) σε σχέση με το 2022, που συνδέεται στενά με την αποκατάσταση των ακτοπλοϊκών συνδέσεων. Η αγορά παρουσιάζει υψηλή δυναμική, ειδικά με τη νέα διευκόλυνση έκδοσης visa σε συνδυασμό με τις ιδιαίτερα ανταγωνιστικές τιμές σε σχέση με άλλους προορισμούς στην Ελλάδα.

ΗΠΑ

Είναι μια αγορά η οποία χαρακτηρίζεται από υψηλό εισοδηματικό προφίλ και υψηλή ημερήσια δαπάνη. Παρέχει πολλές ευκαιρίες ανάπτυξης και είναι μια προτεινόμενη αγορά στόχος που θα μπορούσε να βοηθήσει στην τουριστική ανάπτυξη της Λέσβου.

Ελλάδα

Ένα παραδοσιακά σημαντικό κοινό για τη Λέσβο αποτελεί ο εσωτερικός τουρισμός, οποίος όμως εξαρτάται σημαντικά από τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες.

2. Κοινά – στόχοι / Ταξιδιωτική Συμπεριφορά

Με βάση εκτεταμένη ποσοτική έρευνα, οι ερωτώμενοι από τις χώρες στόχευσης (Αγγλία, Αυστρία, Ολλανδία, Βέλγιο, Γερμανία, Δανία, Νορβηγία, Σουηδία, Πολωνία, Ελβετία, Αμερική και Τουρκία) που εκδηλώνουν ενδιαφέρον για τα ταξίδια, περιμένουν από τα brands (όλων των κλάδων) να αφουγκράζονται τις ανάγκες του πελάτη τους, να είναι eco friendly και κοινωνικά υπεύθυνα.

Οι Σουηδοί, Νορβηγοί, Δανοί και Αμερικανοί επιλέγουν σε μεγαλύτερο βαθμό τις διακοπές beach/resort. Αξιοσημείωτο είναι το ενδιαφέρον των Πολωνών ταξιδιωτών για τις ενεργητικές/περιπετειώδεις διακοπές (63%). Υψηλότερα ποσοστά στο Spa/ retreat σημειώνονται στη Σουηδία (48%) και την Αυστρία (47%). Δημοφιλής επιλογή το staycation (67%) για τους Τούρκους, αποτελώντας σχεδόν εξίσου συχνή επιλογή με τις διακοπές στην παραλία (68%). Ειδικότερα, οι Τούρκοι, που αποτελούν σημαντικό pool επισκεπτών, αναζητούν τη χαλάρωση/εξερεύνηση νέων τόπων, τα υψηλής ποιότητας καταλύματα και συχνά επιλέγουν να ταξιδεύουν με την οικογένειά τους.

Τα υπάρχοντα κοινά του προορισμού της Λέσβου είναι οι **ταξιδιώτες με ενδιαφέρον στη φύση και την παρατήρηση πουλιών** (Nature-based tourism & Birdwatching, οι **συνταξιούχοι** και τα **μέλη της LGBTQAI+** κοινότητας. Τα κοινά που μπορούν να ενισχυθούν είναι οι **GenZ** και οι **Millenials** καθώς και οι **Digital Nomads**.

Birdwatchers

Οι μεγαλύτεροι σε ηλικία ταξιδιώτες και οι συνταξιούχοι συχνά διαθέτουν περισσότερο χρόνο και χρήματα για αυτό τον τύπο ταξιδιού. Παρόλα αυτά, όλο και περισσότεροι Millennials αναζητούν το birdwatching, λόγω ευαισθητοποίησης σε θέματα βιωσιμότητας και της αξίας της βιοποικιλότητας.

Είναι κυρίως άνδρες, με τις γυναίκες να επιλέγουν το birdwatching συμπληρωματικά, ή για λόγους κοινωνικούς/ κοινωνικοποίησης. Πρόκειται για άτομα ηλικίας κατά μέσο όρο 50 ετών, με καλό επίπεδο εκπαίδευσης και υψηλό ενδιαφέρον για θέματα βιωσιμότητας. Η Ευρώπη στο σύνολο της αποτελεί μια σημαντική αγορά για birdwatching, με το Ηνωμένο Βασίλειο να ξεχωρίζει. Ισχυρή κοινότητα στην Αγγλία με 1,2 εκατομμύρια μέλη και έναν υψηλό αριθμό ταξιδιωτικών πρακτόρων που διοργανώνουν ταξίδια παρατήρησης πουλιών.

Senior Travelers

Τα όρια σχετικά με τον ορισμό των senior travelers είναι ρευστά: ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού (ΠΟΤ) θέτει το όριο στα 50 χρόνια, η ΕΕ στα 64 χρόνια, ενώ άλλοι φορείς ακόμη και στα 74 χρόνια. Όπως σημειώνεται σε μελέτες και αντανακλάται και από τις εταιρείες που απευθύνονται σε senior travelers, το κοινό αυτό εμφανίζει ετερογένεια σε σχέση με τα ενδιαφέροντα, τις ανάγκες, τη στάση ζωής και τα κίνητρά του. Η ποικιλομορφία αυτή εξαρτάται από δημογραφικά χαρακτηριστικά, όπως για παράδειγμα αν δουλεύουν ή είναι συνταξιούχοι, το φύλο, την ηλικία, τον τόπο κατοικίας κτλ., αλλά και άλλους καθοριστικούς για αυτό το κοινό παράγοντες, όπως το επίπεδο υγείας, και η κουλτούρα της χώρας τους.

86% δήλωσε το 2021 στην Αγγλία πως είχε επιθυμήσει τα ταξίδια στο εξωτερικό περισσότερο κι από το να αγκαλιάσει τα εγγόνια του (Silver Travel Advisor). 62% των Αμερικανών senior travelers θα έχει κάνει τουλάχιστον ένα ταξίδι αναψυχής το 2023, με τους περισσότερους να επιλέγουν 3-4 ταξίδια (AARP). Άνθρωποι ηλικίας 60 χρονών και άνω θα αποτελούν σχεδόν το ¼ του πληθυσμού παγκόσμια ως το 2050 (22%) (ΠΟΥ)

Το senior tourism αναμένεται να φτάσει στα 2 δις ταξίδια παγκοσμίως. (ΠΟΤ)

Στην Ελλάδα, το 93% των senior travelers είναι από την Ευρώπη.

Ενώ οι senior travelers αποτελούν ένα κοινό με σχετικά μεγαλύτερο διαθέσιμο εισόδημα, και με το ταξίδι να παραμένει ως μια από τις προτεραιότητες τους, η απόφασή τους να ταξιδέψουν επηρεάζεται και από παράγοντες που αφορούν κυρίως το αυξημένο κόστος λόγω πληθωρισμού. για τους Αμερικανούς senior travelers, μετά το τέλος της πανδημίας το κόστος είναι το πιο σημαντικό εμπόδιο για να κάνουν περισσότερα ταξίδια (AARP). Πέρα από το κόστος, τα πιο σημαντικά κριτήρια που έχουν σε σχέση με το ταξίδι τους παραμένουν η ανάγκη για ασφάλεια, η πρόσβαση σε καλή ποιότητα υπηρεσιών (δεδομένου του σημαντικού ιστορικού εμπειριών τους σε ταξίδια). Το καλοκαίρι κυρίως (συμπεριλαμβανομένου και του Σεπτεμβρίου για την Ελλάδα) και η άνοιξη είναι οι εποχές που οι senior travelers προτιμάνε να ταξιδέψουν, ενώ ο χειμώνας είναι η εποχή που προτιμάνε το λιγότερο. Γενικά, αναζητούν πιο ενεργά τη βελτίωση της υγείας τους (σωματικής και ψυχικής/ πνευματικής) μέσα από δράσεις και δραστηριότητες, ή αλληλεπίδραση.

LGBTQI+

Οι lgbtqi+ ταξιδιώτες αποτελούν μια ετερογενή αγορά: διαφορές σε συνήθειες, αξίες, ανάγκες, ενδιαφέροντα και προσδοκίες σε σχέση με τον τουρισμό διαμορφώνουν πολλά διαφορετικά υποπροφίλ. Ενδεικτικά:

- Οι ομοφυλόφιλοι άνδρες προτιμούν κατά βάση τους αστικούς προορισμούς (urban) και τη διασκέδαση.
- Οι γυναίκες επιλέγουν αγροτικούς/ επαρχιακούς (rural) και τον τουρισμό με κέντρο τη φύση.

Το ποσοστό των lgbtqia+ ταξιδιωτών που έχει παιδιά είναι συνήθως μικρό, όποτε μπορούν να διαθέσουν μεγαλύτερο μέρος του εισοδήματός τους για ταξιδιωτικές δαπάνες. Για παράδειγμα, στον Καναδά οι ταξιδιώτες χωρίς παιδιά αφορούν το 70% των lgbtqia+ ταξιδιωτών και θα ξοδέψουν 7 φορές περισσότερο ανά ταξίδι σε σχέση με κάποιον ταξιδιώτη που δεν ανήκει στην lgbtqia+ κοινότητα.

Παρά τις ετερογένειες των ταξιδιωτών, η πλειοψηφία τους επιλέγει εταιρίες που είναι φιλικές στην κοινότητα τους:

- Το 65% αναζητά πληροφορίες που δείχνουν το ρόλο που οι αντίστοιχες εταιρείες παίζουν στο να υποστηρίξουν όσους ανήκουν στο φάσμα lgbtqia+.
- Το 66% δηλώνει πως είναι πιο πιθανό να επιλέξει από εταιρείες που ανήκουν σε lgbtqia+ ιδιοκτήτες σε σχέση με όσες δεν είναι.

GenZ & Millenials

Η διάθεση τους για εμπειρίες και συγκεκριμένα να ταξιδέψουν φαίνεται να είναι ανθεκτική σε σχέση με την οικονομική κρίση τόσο για τους Millenials όσο και για τους GenZ 26% των Millenials δηλώνει πως θα περιορίσει τα ταξιδιωτικά έξοδα του, μοιραζόμενοι με τους GenZ την ίδια προτεραιότητα να ταξιδέψουν. Για τους GenZ, η αναζήτηση της χαράς μέσα από το ταξίδι τους δίνει ώθηση να το βάλουν ως μια από τις προτεραιότητές τους.

Οι GenZ ασχολούνται περισσότερο από τις προηγούμενες γενιές με τα Social Media, με το Tik Tok να δείχνει δυναμική άνοδο (+37% σε σχέση με το Q42020σε παγκόσμια βάση), σε σχέση με τις μηχανές αναζήτησης. Το περιεχόμενο εκεί μπορεί να τους δώσει έμπνευση, αλλά και προέρχεται από καθημερινούς ανθρώπους και άρα μπορούν να σχετιστούν περισσότερο με αυτό. 48% των GenZ χρησιμοποιούν Tik Tok καθημερινά στην Ευρώπη (+17% σε σχέση με το Q3του 2021). Οι Millenials είναι πιο πιθανό να εμπιστευτούν influencers. 80% δηλώνει εμπιστοσύνη ως κάποιο βαθμό, το 13% είναι πιο πιθανό να τους εμπιστευτεί τελείως. Οι Millennials αναζητούν πληροφορίες κυρίως μέσω των blogs (20%) και Messaging/ Live Chat Services (17%), ενώ ακολουθούν τα microblogs (π.χ. Twitter) (15%) και τα forums/message boards (15%) και vlogs (14%). Οι GenZ χρησιμοποιούν κυρίως mobile apps (30%)και video sites (26%), και ακολουθούν τα vlogs και microblogs (π.χ. Twitter) (18%). Οι Millennials ανακαλύπτουν νέες brands μέσα από περιεχόμενο στα Social Media των μαρκών (17%), αλλά και posts/reviews from expert bloggers (16%). Ενώ, οι GenZμέσα από endorsements από celebrities(19%), posts/reviews from expert bloggers (18%) και vlogs (16%), καθώς και διαφημίσεις σε music-streaming services (16%). GenZ & Millenials σχετίζονται, αλλά και αναμένουν πιο ενεργή/ υπεύθυνη συμπεριφορά από τα brands. Το 35% θέλει να νιώθει ότι είναι σημαντικό (*make you feel valued*),και το 28% να του προσφέρονται εξατομικευμένα προϊόντα. Είναι αξιοσημείωτη σε αυτό το κοινό η επιθυμία τα brands να τους δίνουν χώρο για να εκφραστούν σε σχέση με τη μάρκα μέσα από customer communities/ forums του brand. Το 40% των Millennials θεωρεί σημαντικό οι μάρκες να ακούν το feedback τους, και να είναι κοινωνικά και περιβαλλοντικά υπεύθυνες στην πράξη. Τα memes αποτελούν τόσο για τους Millenials όσο και τους GenZ σημαντικό μέσο επικοινωνίας και όχι μόνο διασκέδασης. Πάνω από 7 στους 10 αναφέρουν πως τα χρησιμοποιούν στην καθημερινότητα τους (offline), ώστε να εκφράζει μέσω αυτών 'δύσκολα'

συναισθήματα και ιδέες. Σχεδόν 6 στους 10 είναι δεκτικοί σε ενέργειες marketing που χρησιμοποιούν memes.

Σύμφωνα με την έρευνα Next Generations Study 2023 του Allianz Foundation, και για τις δύο γενιές (18-39χρονών), 63% στο σύνολο και 78% για την Ελλάδα αξιολογούν θετικά ως υπεύθυνη πράξη τη δωρεά χρημάτων ή αγαθών. 45% στο σύνολο και 54% για την Ελλάδα δηλώνει πως θα κάνει μποϊκοτάζ σε κοινωνικά και περιβαλλοντικά ανεύθυνα προϊόντα.

Digital Nomads

Όλοι όσοι επιλέγουν να συνδυάζουν την εργασία από απόσταση με τα ταξίδια για διάφορους λόγους και για ποικίλα χρονικά διαστήματα. Τα άτομα αυτά, μέσα σε μια μόνο δεκαετία, από «εκκεντρικοί» θεωρούνται πλέον mainstream. Διαφορετικοί τύποι νομάδων με κοινό παρονομαστή την αγάπη για τα ταξίδια και το ενδιαφέρον για νέους πολιτισμούς.

Προκλήσεις που είναι συχνά σημαντικές και σχετίζονται με θέματα, όπως τα υψηλότερα κόστη διαμονής, η υγεία και η εκπαίδευση των παιδιών, η έλλειψη σταθερότητας/ ρουτίνας κ.ά. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι με στόχο να διευρύνουν το εισόδημά τους, πολλοί ψηφιακοί νομάδες εργάζονται από μέρη με σχετικά χαμηλό κόστος διαβίωσης.

Η Ελλάδα γενικά και η Λέσβος ειδικότερα, έχουν τη δυναμική να διεκδικήσουν μέρος του πληθυσμού των Digital Nomads. Ειδικά για τη Λέσβο, τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα, μπορούν να προσελκύσουν τη συγκεκριμένη ομάδα επισκεπτών με πολλαπλά οφέλη για τον προορισμό όπως :

- Ο καλός καιρός, το γεγονός ότι αποτελεί έναν ζωντανό προορισμό καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς με όλες τις αναγκαίες υπηρεσίες, π.χ. υπηρεσίες υγείας.
- Η μεγάλη ιστορία και το πλούσιο πολιτιστικό κεφάλαιο
- Το σχετικά χαμηλό κόστος ζωής, ιδίως σε σχέση με προορισμούς του εξωτερικού, μπορούν να συνθέσουν ένα αφήγημα ελκυστικό για τους Digital Nomads.
- Επιπλέον, ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία που μπορεί να ενδυναμώσει την παρουσία των ψηφιακών νομάδων, είναι η επαφή με τους ντόπιους.
- Σε μια κοινωνία που δεν έχει χάσει το χαρακτήρα της, οι Digital nomads μπορούν να νιώσουν οικειότητα και να ενσωματωθούν στις τοπικές κοινωνίες, κάτι που είναι πολύ σημαντικό για αυτή την ομάδα ανθρώπων.

3. Θεματικά προϊόντα (ειδικές, εναλλακτικές μορφές τουρισμού, προσφερόμενες εμπειρίες)

Ήλιος & Θάλασσα

23 Παραλίες βραβευμένες με Γαλάζια Σημαία, 51% στο σύνολο της Περιφέρειας, +6 από το 2022, +11 από το 2021, που καλύπτουν όλες τις προτιμήσεις άμμο ή/και βότσαλο, οργανωμένες, ερημικές για χαλάρωση και εξερεύνηση, κατάλληλες για θαλάσσιες δραστηριότητες, ιδανικές για οικογένειες, κ.α.

Boat & Sailing Trips

Υπάρχει μεγάλο εύρος υπηρεσιών σκαφών αναψυχής για θαλάσσιες εκδρομές/ψάρεμα/καταδύσεις, που προσφέρουν μια εναλλακτική πρόταση εμπειρίας του νησιού.

Υπηρεσίες εστίασης και διασκέδασης

Πολλές επιλογές με κεντρικό άξονα τη παράδοση στο ούζο. Γειτονιές, χωριά και παραλιακοί οικισμοί με ουζερί και τοπικές παραδοσιακές γεύσεις. Αναγνωρισμένα καφενεία όπως το Ιστορικό Καφέ «Καφενείον ο Ερμής» στη Μυτιλήνη, που λειτουργεί από το 1800, ο Καφές στη Χόβολη στην Αγιάσο και το Αθανασιάδειον καφενείον στο Πλωμάρι.

Πολιτισμός

Μνημεία και Αρχαιολογικοί χώροι

Κάστρα, από τα οποία ξεχωρίζουν το Κάστρο της Μυτιλήνης και το Κάστρο του Μολύβου. Άλλα κάστρα περιλαμβάνουν το Κάστρο Σιγρίου (μη επισκέψιμο σε αυτή τη φάση), το Οβριόκαστρο στην Αρχαία Άντισσα (όπου γίνεται εκτεταμένη αρχαιολογική ανασκαφή με εξαιρετικά ευρήματα).

Αρχαίο Θέατρο Μυτιλήνης, το πιο διακεκριμένο δημόσιο μνημείο της αρχαίας πόλης, κλασικό δείγμα αρχαίου ελληνικού θεάτρου και ένα από τα μεγαλύτερα της χώρας.

«Άγαλμα της Ελευθερίας», ένα σημαντικό τοπόσημο στην πόλη της Μυτιλήνης, που κατασκευάστηκε για να τιμηθούν οι Μυτιληνιοί πεσόντες στους εθνικούς αγώνες της περιόδου 1912-1922.

Αρχαιολογικός χώρος Θερμής, ανασκαφή του αρχαίου οικισμού με ευρήματα που περιλαμβάνουν ευρύχωρα σπίτια της μέσης και ύστερης εποχής του Χαλκού, κεραμικούς κλιβάνους και ταφές νηπίων, αλλά και αγγεία, πήλινα ειδώλια, μετάλλια, λίθινα και οστέινα εργαλεία κλπ.

Υδατογέφυρα Μόριας (τοξοστοιχία με 17 τόξα, μήκους 170μ. που χρονολογείται στο β' μισό του 2ου αιώνα), μέρος του ρωμαϊκού υδραγωγείου της Μυτιλήνης, από τα πιο σημαντικά τεχνικά έργα στο νησί με ιδιαίτερη αρχιτεκτονική και ένα σημείο, όπου λαμβάνουν χώρα πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Σημαντικά **οθωμανικά μνημεία**, όπως το τέμενος **Γενί Τζαμί** και το οθωμανικό λουτρό **Τσαρσί Χαμάμ** ή Λουτρό της Αγοράς, αντιπροσωπευτικό έργο κοσμικής αρχιτεκτονικής της Οθωμανικής περιόδου του νησιού.

Ελληνιστική στοά στην περιοχή **Επάνω Σκάλα Μυτιλήνης**. Η αρχική ανέγερση της στοάς χρονολογείται μεταξύ του ύστερου 4ου αι. π.Χ. και αποτελεί μέρος της αρχαίας αγοράς η οποία συνδέονταν με το αρχαίο λιμάνι της πόλης της Μυτιλήνης «Μαλόεντα λιμένα».

Αιολικό Ιερό Κλοπεδής Λέσβου στην Αγία Παρασκευή, λείψανα δύο λατρευτικών κτιρίων/ναών, που παραμένουν έως σήμερα τα μοναδικά δείγματα αιολικού ρυθμού στη Λέσβο και την Ελλάδα.

Αρχαιολογικός χώρος του Μέσσου στα Μέσσα, κέντρο παλλεσβιακής λατρείας και έδρα του Κοινού των Λεσβίων. Σήμερα λειτουργεί ένα μεσοβυζαντινό εκκλησίδιο αφιερωμένο στη λατρεία του Ταξιάρχου Μιχαήλ

Καλόχτιστος Αποθήκας, μνημειώδης αναλημματικός τοίχος μήκους μεγαλύτερου των 50μ. και ύψους 5μ. περίπου, με «λέσβια οικοδομία», δηλ. κυρτότητα των εδρών και συναρμογή με ένα μολύβδινο ευλύγιστο έλασμα

Ανασκαφή στα Ροδαφνίδια, σε υπαίθρια θέση της Κατώτερης Παλαιολιθικής εποχής, στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος «Παλαιολιθική Λέσβος»

Μουσεία

Το **Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης** Βιβλιοθήκη Teriade με πολύ σημαντικά έργα των Matisse, Miro, Picasso, Leger, CorbusierCorbusierk.ά.

Το **Μουσείο Έργων Θεόφилου** με θέματα από την Ιστορία, τη Μυθολογία και τη Λαογραφία, αλλά και την καθημερινή ζωή στο νησί μέσα από την οπτική του ίδιου του λαϊκού ζωγράφου.

Το **Αρχαιολογικό Μουσείο Μυτιλήνης**, με εκθέματα που αναπαριστούν τον τρόπο ζωής από τον 3ο αιώνα π.Χ. έως τον 4ο αιώνα μ.Χ., καθώς και γλυπτά, τοιχογραφίες και ψηφιδωτά ελληνιστικών και ρωμαϊκών κτιρίων όπως εκείνα της «Οικίας του Μενάνδρου». Παράλληλα, φιλοξενεί γραφεία αρχαιολόγων, εργαστήρια συντήρησης κεραμικής και μετάλλων, και αποθήκες, με καταγεγραμμένα και μη αρχαιολογικά ευρήματα.

Το **Εκκλησιαστικό Βυζαντινό Μουσείο**, με σημαντική συλλογή βυζαντινού και μεταβυζαντινού πολιτισμού.

Δύο μουσεία ούζου στο Πλωμάρι, το Μουσείο Βαρβαγιάννη και ο Κόσμος του Ούζου, παρουσιάζουν τη διαδικασία παραγωγής του ούζου, όπως ακολουθείται από τις δυο ιστορικές (πάνω από έναν αιώνα) οικογενειακές αποσταγματοποιίες των Βαρβαγιάννη και Ισιδώρου Αρβανίτη. Οι ξεναγήσεις περιλαμβάνουν και την εμπειρία γευσιγνωσίας. Ο Κόσμος του Ούζου κατέκτησε το 2022 το βραβείο Travellers' Choice 2022, με βάση τις θετικές κριτικές και βαθμολογίες στην πλατφόρμα του Tripadvisor.

Μουσείο βιομηχανικής σαπωνοποιείας στο Πλωμάρι, το οποίο λειτουργεί στο ισόγειο ενός ανακαινισμένου παλιού σαπωνοποιείου με σπάνια εκθέματα από τις εξαγωγές σαπουνιού και των παλιών μηχανημάτων παραγωγής.

Ελαιοτριβείο – Μουσείο Βρανά, μνημειακό σύνολο της Βιομηχανικής και της Τοπικής Ιστορίας στον Κόλπο της Γέρας, που διαφυλάσσει το πληρέστερο σωζόμενο αρχείο ελαιουργίας από αυτά που έχουν εντοπιστεί και καταγραφεί ως τώρα. Περιλαμβάνει μοναδικά δείγματα της τεχνολογίας των μηχανών, όπως η ιστορική πετρελαιοκίνητη μηχανή TANGYE που είναι μια από τις επτά ίδιες μηχανές σωζόμενες ανά τον κόσμο, οι οποίες εκτίθενται σε Μουσεία. Σκιαγραφεί τη σύνδεση με τον Οδ.Ελύτη, παρουσιάζοντας τη ζωή και τους ιδιαίτερους δεσμούς του με τον τόπο καταγωγής του. Διαθέτει υποδομές για φιλοξενία πολιτιστικών και ψυχαγωγικών εκδηλώσεων καθώς και συνεδρίων.

Μουσείο Φυσικής Ιστορίας του Απολιθωμένου Δάσους, μέλος του παγκόσμιου δικτύου γεωπάρκων της UNESCO

Μουσείο Βιομηχανικής Ελαιουργίας Λέσβου, στο ίδιο μήκος κύματος με το Ελαιοτριβείο-Μουσείο Βρανά, στην Αγία Παρασκευή που επιπλέον εκθέτει την ιστορία της «Μηχανής του Κοινού», του κοινοτικού ελαιοτριβείου που προβάλλει τη διαδικασία της κοινοτικής ιδιοκτησίας και τις προεκτάσεις της στην κοινωνικοοικονομική ζωή της περιοχής.

Μονές – Εκκλησιαστικός τουρισμός

Εύρος εκκλησιαστικών μνημείων, με σημαντικότερα τα εξής:

Ιερός Ναός Αγίου Θεράποντα στο κέντρο της Μυτιλήνης

Μητροπολιτικός Ναός Αγίου Αθανασίου στη Μυτιλήνη

Καθολική εκκλησία, η λεγόμενη «Φραγκοκκλησιά», στο κέντρο της Μυτιλήνης, η οποία φιλοξενεί λείψανα του Αγίου Βαλεντίνου

Ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου στην Αγιάσο

Ιερά Μονή Αγίου Ραφαήλ στη Θερμή

Ιερός Ναός Παμμεγίστων Ταξιαρχών Μανταμάδου, με την επιβλητική εικόνα του Ταξιάρχη, προστάτη του Μανταμάδου κι όλου του νησιού. Γίνεται πεζοπορία (40 χλμ..) από την Μυτιλήνη έως τον Μανταμάδο στο διήμερο εορτασμό

Παναγία Κρυφτή, στην περιοχή του Πλωμαρίου χτισμένη σε απόκρημνη περιοχή με πρόσβαση μόνο από τη Θάλασσα. Προστατευόμενη περιοχή Natura 2000 με ιαματική πηγή δίπλα από τη μικρή εκκλησία.

Η **Παναγία Γοργόνα– Σκάλα Συκαμιάς**, χτισμένη πάνω στο βράχο του ομώνυμου χωριού

Ιερά Μονή Λειμώνος στην Καλλονή, με πλούσια βιβλιοθήκη, λαογραφικό και γεωλογικό μουσείο και γηροκομείο

Παναγία Γλυκοφιλούσα σε θέση οχυρού στην Πέτρα

Μονή Αγίου Ιωάννη Θεολόγου Υψηλού, η αρχαιότερη του νησιού, στην υψηλότερη κορυφή της οροσειράς του Όρδυμνου, που διαθέτει και εκκλησιαστικό Μουσείο

Παραδοσιακοί Οικισμοί/τοπικότητα

Με την αυθεντικότητα και τη μοναδικότητά τους, οι οικισμοί δίνουν μια ιδιαίτερη, πολύπλευρη οπτική στην περιήγηση του ταξιδιώτη:

Αγιάσος, οικισμός στις πλαγιές του Ολύμπου, με παλιά μονοπάτια από καλντερίμια (ντουσιμέδες), δώροφα σπίτια με χρωματιστά παράθυρα, παραδοσιακά καφενεία, μαγαζιά με τοπικά προϊόντα και καταστήματα με ξυλόγλυπτα και υφάσματα.

Πλωμάρι, Πατρίδα του ούζου, όπως αποτυπώνεται και στα δύο μουσεία ούζου, και του σαπουνιού. Τόπος με παράδοση στη μεταποίηση εν γένει, όπως φαίνεται από το πλήθος των παλιών βιομηχανικών κτηρίων (ελαιοτριβείων, σαπωνοποιείων, ταρσανάδων κ.α) και των ενώσεων όπως ο Αγροτουριστικός Μεταποιητικός Συνεταιρισμός Γυναικών Πλωμαρίου. Με ιδιαίτερη αρχιτεκτονική και στα σπίτια (π.χ. οι προεξοχές με τζαμαρία) και καφενεία που απλώνονται σε όλο το χωριό.

Μήθυμνα/Μόλυβος, διατηρητέος οικισμός και Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO, χτισμένος αμφιθεατρικά με πέτρινα σπίτια και κεραμιδένιες στέγες: Από τα πιο γραφικά μέρη με τα λιθόστρωτα καντούνια, την αγορά, το λιμανάκι με καϊκια και ταβερνάκια, τις βρύσες, και τη βασιλική του Ταξιάρχη από το 1795. Το Φρούριο της Μήθυμνας, 2ο σε μέγεθος

κάστρο της Λέσβου στην κορυφή του νησιού. Τη Δημοτική Πινακοθήκη με έργα των Τσαρούχη, Μυταρά, Χαλεπά κ.α. Το Διεθνές Φεστιβάλ Μουσικής

Λαϊκή χειροτεχνία (Crafts)

Καταστήματα-εργαστήρια στους παραδοσιακούς οικισμούς αγγειοπλαστών, όπου ο επισκέπτης μπορεί να δει και τους τεχνίτες επί τω έργω και να συμμετέχει σε κάποιο εργαστήριο:

Στην **Αγιάσο**, υπάρχει το φημισμένο κέντρο **αγγειοπλαστικής** με ιδιότυπη αγγειοπλαστική που αφορά σε διακοσμητικά αντικείμενα με χαρακτηριστικές ζωόμορφες φόρμες και πλούσια διακόσμηση. Το 2020, το εργαστήριο Κουρτζή συμπεριλήφθηκε στη λίστα άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO. Παράλληλα, υπάρχουν και σημαντικά εργαστήρια ξυλογλυπτικής. Στην ίδια περιοχή υπάρχουν και εργαστήρια **ξυλογλυπτικής** με ιδιαίτερη παράδοση.

Στο **Πλωμάρι**, και συγκεκριμένα στο χωριό Μεγαλοχώρι υπάρχει σύγχρονο εργαστήριο σχεδίασης ξύλινων επίπλων χρησιμοποιώντας πρώτη ύλη από το κουκούτσι ελιάς συνδυάζοντας παραδοσιακή τέχνη με σύγχρονες τεχνικές.

Στον **Μανταμάδο**, ένα φημισμένο κέντρο κεραμικής και λαϊκής τέχνης:

Ο Αγ. Στέφανος είναι διατηρητέο παραδοσιακό συγκρότημα τσουκαλάδων με τεκμήρια τα καμίνια-εργαστήρια και τους παλιούς κυλινδρικούς φούρνους όπου ψήνονται τα ξακουστά για το δροσερό νερό που προσφέρουν, «μανταμαδιώτικα κουμάρια». Λίγοι εναπομείναντες αγγειοπλάστες και το μόνο σε λειτουργία παραδοσιακό με χειροποίητο πηλό εργαστήριο αγγειοπλαστικής της οικογένειας Δ. Κουβδή, το οποίο είναι ανοικτό προς το κοινό.

Γαστρονομία

Τοπικά Προϊόντα

Ούζο (Π.Ο.Π.), δομικό στοιχείο της γαστρονομικής ταυτότητας και εμπειρίας του νησιού, το οποίο δημιουργεί μια ξεχωριστή εμπειρία σε συνοδεία με τοπικούς μεζέδες (π.χ. κολοκυθολούλουδα γεμιστά με τυρί, λακέρδες παστωμένες). Σημαντικές προσπάθειες γίνονται επίσης με την απόσταξη τσίπουρου, τζιν και λικέρ μαστίχας.

Το **εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο** (ΠΟΠ) και οι τοπικές ποικιλίες ελιάς.

Τα **τυροκομικά προϊόντα** (και ιδιαίτερα τα ΠΟΠ τυριά, το λαδοτύρι, η φέτα Μυτιλήνης και το κασέρι Ερεσού) και το φημισμένο βούτυρο Μανταμάδου.

Το **κρασί**, όπως αυτό της Μήθυμνας, ενώ τα τελευταία χρόνια υπάρχει προσπάθεια περαιτέρω ανάπτυξης (από το 2011 ο αμπελώνας της Λέσβου παράγει τους οίνους ΠΓΕ Λέσβος).

Άλλα τοπικά προϊόντα, όπως οι **σαρδέλες** και αντζούγιες από την **Καλλονή**, το **αλάτι** και τα μπαχάρια (όπως ο γλυκάνισος από Λισβόρι), οι τοπικές μύρες από τη ζυθοποιία Sigri Brewery, τα αλίπαστα, το μέλι από θυμάρι, πεύκο και αρωματικά άνθη και οι χάχλες (μορφή τραχανά που φτιάχνεται μόνο στο νησί).

Γαστρονομικές εμπειρίες

Υπάρχουν κάποιες πρωτοβουλίες που μετατρέπουν τα προϊόντα, τις γεύσεις και συνταγές της Λέσβου σε βιωματική εμπειρία: τα δυο μεγάλα αποστακτήρια, επισκέψιμα ελαιοτριβεία,

οινοποιεία αλλά και τυροκομείο, καθώς και άλλες ιδιωτικές πρωτοβουλίες που προσφέρονται από ντόπιους και εμπλέκουν πιο ενεργά τον επισκέπτη, όπως για παράδειγμα, με μαθήματα μαγειρικής, κυνήγι μανιταριών κ.α.

Γυναικείοι συνεταιρισμοί

Συνεταιρισμοί που παρασκευάζουν τοπικές συνταγές, όπως ζυμαρικά, ντομάτα λιαστή, λαδοτύρι, πίτες, γλυκίσματα, όπως γλυκά του κουταλιού, αμυγδαλωτά διαφόρων ειδών (του αέρος στη Μυτιλήνη, του φούρνου στην Πέτρα κ.ά.) κλπ.

Οικοτουρισμός

Το νησί της Λέσβου έχει κηρυχθεί στο σύνολό του Γεωπάρκο, φιλοξενώντας μεσογειακά οικοσυστήματα και μια πλούσια χλωρίδα και πανίδα, απόρροια της γεωγραφικής θέσης του νησιού στην Ανατολική Μεσόγειο, της γεωλογίας, του ανάγλυφου, του κλίματος και της έκτασης του. Βασικό landmark αποτελεί το Απολιθωμένο Δάσος Λέσβου ένα πολύτιμο φυσικό μουσείο, μέλος του παγκόσμιου δικτύου γεωπάρκων της UNESCO.

Ο ταξιδιώτης μπορεί να περιηγηθεί:

Στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, που όπως προαναφέρθηκε βρίσκεται λίγο έξω από το Σίγρι, και δίνει την ευκαιρία στον επισκέπτη να γνωρίσει καλύτερα την χρονική διαδρομή του οικοσυστήματος του αρχαίου δάσους και άλλα ευρήματα της παλαιολιθικής εποχής. Υπάρχει και η δυνατότητα ξενάγησης από τους εξειδικευμένους γεωλόγους του μουσείου.

Στο Πάρκο Σίγρι, στο Πάρκο Πλάκα, στο κοντινό νησί Νησιώπη (ή Μεγαλονήσι), όπου εκατοντάδες απολιθωμένοι κορμοί δέντρων (κάποιοι εντελώς ή τμηματικά βυθισμένοι) σχηματίζουν έναν νησιωτικό βιότοπο ή και μονοπάτια γύρω από το απολιθωμένο δάσος, όπως επίσης ένα μονοπάτι που οδηγεί στο χωριό Ερεσός (6 χλμ.).

Στο ανοιχτό υπαίθριο μουσείο φυσικής ιστορίας 20 εκατομμυρίων ετών, το οποίο υλοποιείται αυτή την περίοδο και θα λειτουργήσει παράλληλα με τη νέα οδό από την Καλλονή στο Σίγρι.

Παράλληλα η Λέσβος αποτελεί ιδιαίτερα δημοφιλή προορισμό για παρατήρηση πουλιών (από το 1990) και εν δυνάμει για περισσότερους τύπους φυσιολατρών με σημαντικότερους υδροβιότοπους (63 στο σύνολο ανάμεσα στους οποίους το **Ντίπι**, η **Χαραμίδα** και ο κόλπος Καλλονής, που φιλοξενούν ποικίλα είδη ζώων (πουλιά κι άλλα πτηνά, ασπόνδυλα, ερπετά κι αμφίβια). Πάνω από 300 είδη πουλιών και 670 άλλων ιπτάμενων καλύπτουν όλο το φάσμα ζωής, από τη μετανάστευση και το φώλιασμα μέχρι το ξεχειμώνιασμα και την εποχιακή παρουσία.

Τη μετάδοση της γνώσης για περιβαλλοντικά ζητήματα αλλά και σημαντικό έργο καταγραφής και παρακολούθησης των στοιχείων περιβάλλοντος του Κόλπου Καλλονής (κατάσταση υγροτόπων, πληθυσμοί πουλιών κλπ.) αναλαμβάνει το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Καλλονής.

Άλλοι φυσικοί πόροι του νησιού είναι οι φυσικοί σχηματισμοί και διάφορα τοπία φυσικού κάλλους:

- Ορεινοί όγκοι με πλούσια βλάστηση και ανάγλυφο, όπως αυτοί του Λεπέτυμνου (986μ.), με τους ηφαιστειακούς γεώτοπους, και του Ολύμπου (~967μ).
- Καταρράκτες, όπως ο καταρράκτης Μαν' Κάτσα κοντά στον Μανταμάδο, ο καταρράκτης της Πέσσας, ο καταρράκτης του Κλαπάδου και οι καταρράκτες του κτήματος Κρινέλου.
- Πλούσια χλωρίδα χάρη στην ποικιλία των βιοτόπων, τη γεωλογία του εδάφους και τη γεωγραφική θέση:
- Πάνω από 1.400 είδη και υποείδη φυτών. Ενδεικτικά αναφέρεται ο μεγάλος αριθμός άγριων ορχιδεών, δείκτης υγείας του φυσικού οικοσυστήματος.
- Τα φυτά καλύπτουν περίπου το 70% της βλάστησης του νησιού, ενώ τα δάση ελαιώνων, πεύκων, δρυών και καστανιών προσφέρουν καταφύγιο σε άγρια ζώα και πουλιά (αλεπού, νυφίτσα, περσικό σκίουρο κ.ά.), καθώς και σε ασπόνδυλα.

Sports & Activities

Θαλάσσιες εξορμήσεις με βάρκα ή σκάφος (boat trips) προς τα γύρω νησάκια ή εντός του νησιού. Επίσης, υπάρχουν δυο ιστιοπλοϊκοί όμιλοι που παραδίδουν μαθήματα.

Ιππασία σε διάφορα μέρη του νησιού, όπως στη Μυτιλήνη, τη Γέρα, τον Μόλυβο και το Πλωμάρι.

Πεζοπορία ή/ και **ποδηλασία** σε διαδρομές/μονοπάτια, όπως π.χ. τα μονοπάτια στο Βορειοδυτικό τμήμα του νησιού.

Μηχανοκίνητος Αθλητισμός, με μηχανές τύπου enduro αλλά και μηχανοκίνηση αναψυχής στους δρόμους του νησιού.

Ορειβασία/αναρρίχηση στο οργανωμένο αναρριχητικό πεδίο «Κρυφτής τα Μάρμαρα», 10χλμ. από το Πλωμάρι (26 διαδρομές, 200μ βράχος). Επίσης, στους καταρράκτες Μαν'κάτσα, κοντά στον Μανταμάδο, με τα σκούρα βράχια ύψους 15-20 μ.

Καταδύσεις σε διάφορες παραλίες, με εντυπωσιακές διαδρομές όπως π.χ. το ναυάγιο στην περιοχή των Βατερών.

192 μικρά σπήλαια στο σύνολό τους, που ενώ παρουσιάζουν ενδιαφέρον (αρχαιολογικά ή/και από πλευράς γεωλογίας), η απήχυσή τους είναι κυρίως περιορισμένη σε τοπικό επίπεδο.

Εκδηλώσεις – Events

Προσφέρεται ένα εύρος εκδηλώσεων ποικίλης θεματολογίας:

Events με γαστρονομικό χαρακτήρα, όπως το Lesvos Food Festival σε 10 μέρη του νησιού, το Ούζοfest σε Μυτιλήνη και Πλωμάρι, η Γιορτή της Σαρδέλας στη Σκάλα Καλλονής, το Φεστιβάλ τυριού στο Μανταμάδο

Events με πολιτιστικό ενδιαφέρον, σε διάφορα μέρη του νησιού, με τοπική ως και υπερτοπική εμβέλεια, και έμφαση στη θερινή περίοδο, που αντανakλούν μέρος του κοινωνικού και πολιτισμικού γίνεσθαι:

- Πανηγύρια και γιορτές: το «πανηγύρι του τάυρου» το τελευταίο ΣΚ του Ιουνίου, στην Αγία Παρασκευή, του Αϊ-Γιάννη του Κλήδονα, στις 24 Ιουλίου, στον Πολίχνητο, όπου

ανάβουν φωτιές και πηδούν στα «κάψαλα» μέσα στα δρομάκια του χωριού, του Προφήτη Ηλία και την ημέρα της Παναγίας Αγιάσο κ.ά

- Λαϊκά δρώμενα της αποκριάς όπως των Κουδουνάτων του Μεσοτόπου, με χαρακτήρα διονυσιακής λατρείας, και το Αγιασώτικο καρναβάλι.
- Το σύνολο των εκδηλώσεων στο πλαίσιο του «Λεσβιακού Καλοκαιριού»

Events μουσικού ενδιαφέροντος, διεθνής εμβέλειας, όπως το Φεστιβάλ Μουσικής του Δήμου Μυτιλήνης, το Διεθνές Φεστιβάλ Μουσικής Μολύβου, ή σε μικρότερη κλίμακα ο "Βατουσιανός Αύγουστος" στη Βατούσα.

Events για το LGBTQ+ κοινό, όπως το Διεθνές Φεστιβάλ Γυναικών Ερεσού

Events με αθλητικό/αγωνιστικό προσανατολισμό. Στη Μυτιλήνη διοργανώνεται Διεθνές Τουρνουά Τένις με τη συμμετοχή αθλητών διεθνούς φήμης. Στον Μόλυβο διοργανώνονται οι διεθνείς αγώνες δρόμου βουνού «Lesvos trail», όπως και αγώνες ιστιοπλοΐας, με δυνατότητα συμμετοχής στη διεθνή ιστιοπλοϊκή διοργάνωση Aegean Regatta. Τέλος η σκυταλοδρομία 320 χλμ (Lesvos Relay) που διοργανώνεται από το σύλλογο δρομέων Λέσβου Lesvos Runners.

Πιο εξειδικευμένα events, όπως τα σκακιστικά "Βενιαμίνεια" στο Πλωμάρι και το Διεθνές Φεστιβάλ Ευεξίας Λέσβου (Lesvos Euphoria International Festival) στον Μόλυβο.

Ιαματικός Τουρισμός

Ιαματικές πηγές, διάσπαρτες σε όλο το νησί, με διαφορετική σύσταση νερού η κάθε μια, σημαντικός πόρος/υποδομή που μπορεί να συνδεθεί με παροχή τουριστικών εμπειριών ευεξίας. Πιο σημαντικές είναι οι εξής:

Therma Spa στον κόλπο Γέρας, όπου το νερό φτάνει τους 39,3 C. Περιλαμβάνει δύο χαμάμ, παραδοσιακές εσωτερικές πέτρινες δεξαμενές, εξωτερική δεξαμενή με υπερχείλιση και ατομικές δεξαμενές, με υδρομάλαξη και θέα τον Κόλπο της Γέρας, λίγα μόλις μέτρα από τη θάλασσα.

Οι ιαματικές πηγές Πολιχνίτου, με το νερό μέσα από ηφαιστειογενή πετρώματα να φθάνει έως και τους 92 C, θεωρούνται οι δεύτερες θερμότερες στην Ευρώπη, οι οποίες αναμένεται σύντομα να τεθούν σε λειτουργία.

Οι ιαματικές πηγές της Εφταλούς, από τις σπουδαιότερες πηγές του νησιού (σε αυτή τη φάση κλειστή) και του Λισβορίου, πηγές που βρίσκονται επίσης σε διαδικασία εκμίσθωσης.

Θέρετρο Διαλογισμού Osho Afroz στην Ερεσσό, όπου διοργανώνονται συνεδρίες διαλογισμού, καθώς και διάφορες εκδηλώσεις και εκπαιδεύσεις που απευθύνονται στην τοπική όσο και διεθνή κοινότητα αξιοποιώντας τους φυσικούς πόρους του νησιού.

Υπάρχουσες ξενοδοχειακές μονάδες που προσφέρουν υπηρεσίες spa/wellness, αλλά και νέες επενδύσεις.

Inclusivity, LGBTQ+

Με σύμβολο τη Σαπφώ, στη Σκάλα Ερεσού υπάρχει μια ενεργή λεσβιακή κοινότητα ("Sappho Global Village"), με μακρά παρουσία.

Με άξονα τη συμπερίληψη των LGBTQ+ ατόμων διοργανώνονται σχετικά events με κυριότερο το **Διεθνές Φεστιβάλ Γυναικών Ερεσού**. Το φεστιβάλ ξεκίνησε το 2000, διαρκεί 14 ημέρες με ένα ευρύ πεδίο προσφερόμενων υπηρεσιών. Στόχος του φεστιβάλ είναι να προσφέρει έναν ασφαλή χώρο για ανθρώπους από όλο τον κόσμο για να επισκεφθούν το χωριό και να απολαύσουν μια ποικιλία δραστηριοτήτων, εκδηλώσεων, εκδρομών, παραστάσεων, συναυλιών, συζητήσεων κ.ά.

Επίσης, στην τοπική αγορά υπάρχει ένα οικοσύστημα επιχειρήσεων που ανήκουν σε γυναίκες της LGBTQ+ κοινότητας.

Ναυτικός Τουρισμός

Ναυσιπλοΐα αναψυχής (yachting)

Η Λέσβος αποτελεί εν δυνάμει προορισμό για όσους θέλουν να την εξερευνήσουν μέσω σκάφους, με ευνοϊκή γεωγραφική θέση σε σχέση με άλλα νησιά, κόλπους και ακρωτήρια, όπως και με την Τουρκία, ενώ παράλληλα δίνει πρόσβαση στις θαλάσσιες σπηλιές του νησιού.

Η μαρίνα της Μυτιλήνης να προσφέρει τις πιο ολοκληρωμένες υπηρεσίες για σκάφη, με 222 θέσεις για σκάφη.

Β. Επικοινωνιακοί στόχοι

- Ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του τόπου, στοιχεία που αφορούν στον φυσικό πλούτο, την κουλτούρα, τον πολιτισμό και την πολυμορφία των εμπειριών που μπορεί να προσφέρει. Ενίσχυση του brand positioning, προβολή των συγκριτικών πλεονεκτημάτων κάθε νησιού ως τουριστικού προορισμού.
- Αντιστροφή αρνητικού κλίματος και αποκατάσταση της ενδεχόμενης «ζημιάς» που έχει υποστεί η εικόνα των νησιών τα τελευταία χρόνια, ανάδειξη της ομαλής καθημερινότητας.
- Αύξηση αναγνωρισιμότητας ως προς την προσφορά θεματικών προϊόντων, μορφών τουρισμού
- Κάμψη της εποχικότητας μέσα από την ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του νησιού σε όλη τη διάρκεια του χρόνου (π.χ. συγκεκριμένα events)

Γ. Υλικά επικοινωνίας

- Υπάρχει διαθέσιμο υλικό από την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου με εξασφαλισμένα τα σχετικά πνευματικά δικαιώματα, το οποίο έχει παραχωρηθεί προς χρήση στο Δήμο Μυτιλήνης. Η χρήση μπορεί να γίνει μόνο αυτούσια δηλαδή χωρίς να αλλάξει η διάρκεια του βίντεο ή να γίνει περικοπή φωτογραφιών. Το υλικό περιλαμβάνει μικρής διάρκειας βίντεο και φωτογραφίες.
- Περαιτέρω υλικό (βίντεο, drone footage και φωτογραφίες) υπάρχει από το έργο που παραδόθηκε πρόσφατα στο Δήμο Μυτιλήνης και περιλαμβάνεται στην ιστοσελίδα www.visitlesvos.gr

- Banners και καταχωρήσεις δεν υπάρχουν όπως επίσης και επικαιροποιημένος τουριστικός οδηγός σε έντυπη και ψηφιακή μορφή.
- Επικοινωνιακό μήνυμα/ slogan δεν υπάρχει και θα πρέπει να αναπτυχθεί από την αρχή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΥΠΟΕΡΓΟ 1

Ενδεικτικές παρεχόμενες υπηρεσίες

- Μελέτη νέας δημιουργικής προσέγγισης TV υλικού
- Προσαρμογή δημιουργικού TV υλικού με επέκταση των πνευματικών δικαιωμάτων (μουσικής, cast) από την προηγούμενη καμπάνια ΕΟΤ. Η προσαρμογή περιλαμβάνει:
 - Προσαρμογή Full Version (FV) 30'' (νέο edit, color, μιξ, Post)
 - Cut Version (CV) 15''
 - Προσαρμογή FV 30'' & CV 15'' στα Αγγλικά (Αγγλικά υπότιτλοι)
 - Δικαιώματα Cast (μέρος πακέτου για 3 έτη από την πρώτη προβολή)
 - Κόστος Μουσικής (για 3 έτη από την πρώτη προβολή)
 - Master copy (ειδική τιμή) 2copies x FV, 2 copies CV

Ενδεικτική ανάλυση κόστους (στις παρακάτω τιμές δεν περιλαμβάνεται ο ΦΠΑ):

- Μελέτη νέας δημιουργική προσέγγισης: **2.200€**
- Δικαιώματα Cast: **1.975€** (μέρος πακέτου για 3 έτη από την πρώτη προβολή)
- Δικαιώματα μουσικής: **2.125€** (μέρος πακέτου για 3 έτη από την πρώτη προβολή)
- Παραγωγή FV + CV, προσαρμογή στα αγγλικά FV + CV, Master copies : **8.700€**

ΣΥΝΟΛΟ: 18.600 € (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

ΥΠΟΕΡΓΟ 2

Ενδεικτική κοστολόγηση διαφημιστικής δαπάνης ανά μέσο

ΜΕΣΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (€)
Διαφήμιση σε εθνικής εμβέλειας τηλεοπτικά μέσα	98.000
Διαφήμιση σε περιφερειακά τηλεοπτικά μέσα	50.000
Συνολικό Κόστος ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ	148.000

Διαφήμιση σε Διαδίκτυο (Στόχευση εντός Ελλάδας)	113.400
---	---------

Διαφήμιση σε Διαδίκτυο (Στόχευση σε χώρες Εξωτερικού)	220.000
---	---------

Συνολικό Κόστος ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	333.400
-----------------------------------	----------------

Συνολικό Κόστος Διαφημιστικής Επικοινωνίας (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ)	481.400
---	----------------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Προστασία από Επεξεργασία Προσωπικών Δεδομένων

1.1. Στον αντισυμβαλλόμενο ενδέχεται να διαβιβαστούν/δημοσιοποιηθούν/γνωστοποιηθούν, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της παρούσας σύμβασης, δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υπαλλήλων του οργανισμού ή τρίτων συνεργατών ή πολιτών, όποτε και όταν αυτά ζητηθούν και εφόσον κρίνονται απαραίτητα για την εκτέλεση των συμφωνούμενων υπηρεσιών. Εφόσον απαιτηθεί η ως άνω διαβίβαση / δημοσιοποίηση / γνωστοποίηση, η επεξεργασία των στοιχείων αυτών από τον αντισυμβαλλόμενο, θα διεξάγεται αφενός όπως ορίζει ο Νόμος 4624/2019 «περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», ως ισχύει, ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, αλλά και κάθε νομοθέτημα της Ελληνικής και Ευρωπαϊκής νομοθεσίας που ρυθμίζει την προστασία των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ή την ιδιωτική ζωή και στο οποίο εμπíπτουν τα δεδομένα Προσωπικού Χαρακτήρα αφετέρου αποκλειστικά και μόνο από πρόσωπα που θα τελούν υπό τον πλήρη έλεγχο του Προμηθευτή, κατ' εντολήν του και πάντοτε στα πλαίσια εκτέλεσης της παρούσας σύμβασης. Στον αντισυμβαλλόμενο δεν θα επιτρέπεται η, με οποιονδήποτε τρόπο και για οποιαδήποτε αιτία, παραχώρηση ή μεταβίβαση ή χρήση ή πρόσβαση από τρίτο, στα ως άνω στοιχεία ή δεδομένα, που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας για τους σκοπούς της παρούσας σύμβασης.

1.2. Σε κάθε περίπτωση, ο αντισυμβαλλόμενος υποχρεούται να πληροφορεί εγγράφως τον Οργανισμό πριν από οποιαδήποτε επεξεργασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και να λαμβάνει την έγγραφη συγκατάθεσή του, ως Υπεύθυνου Επεξεργασίας. Μεταξύ των μερών θα υπογράφεται ξεχωριστή σύμβαση, η οποία θα αποτελεί ενιαίο και αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας σύμβασης και στην οποία θα εξειδικεύονται τα υποκείμενα των Δεδομένων, οι κατηγορίες των Δεδομένων Προσωπικού χαρακτήρα, ο σκοπός, η φύση και ο τρόπος της επεξεργασίας.

1.3. Στα πλαίσια των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει, ο αντισυμβαλλόμενος υποχρεούται να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των Προσωπικών Δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγόρευση, διάδοση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης Επεξεργασίας. Για την εξασφάλιση των προϋποθέσεων ασφάλειας των Προσωπικών Δεδομένων, ο αντισυμβαλλόμενος θα λαμβάνει ενδεικτικά, μέτρα όπως:

(α) Οριοθέτηση περιοχών ασφαλείας, (β) Προστασία και περιορισμός των διόδων πρόσβασης, (γ) Προφύλαξη του αποκεντρωμένου συστήματος Επεξεργασίας και των προσωπικών ηλεκτρονικών υπολογιστών από μη εξουσιοδοτημένη χρήση ή πρόσβαση, (δ) Καθιέρωση ειδικών εγγράφων εξουσιοδοτήσεων πρόσβασης στα αρχεία Προσωπικών Δεδομένων από υπαλλήλους του Προμηθευτή ή του υπεργολάβου του, (ε) Λήψη των στοιχείων κάθε προσώπου που έχει πρόσβαση στα αρχεία Προσωπικών Δεδομένων, (στ) Καθιέρωση κωδικών και κλειδαρίθμων πρόσβασης, (ζ) Βιβλία επισκεπτών, (η) Εγκατάσταση συστημάτων συναγερμού ασφαλείας ή άλλων ανάλογων μέτρων ασφαλείας.

Ο αντισυμβαλλόμενος θα λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την παρεμπόδιση της μη εξουσιοδοτημένης ανάγνωσης, αντιγραφής, αλλοίωσης ή διαγραφής των αρχείων Προσωπικών Δεδομένων. Για την εξασφάλιση των προϋποθέσεων αυτών, ο αντισυμβαλλόμενος θα μεριμνά, ενδεικτικά, για την προστασία των υλικών ή ηλεκτρομαγνητικών φορέων των αρχείων Προσωπικών Δεδομένων σε ασφαλή περιοχή και την καθιέρωση αυστηρών κανόνων χρήσης και λειτουργίας τους μόνο από εξουσιοδοτημένα πρόσωπα, καθώς και με την παραγωγή αντιγράφων ασφαλείας (back up – copies). Ο αντισυμβαλλόμενος θα εφαρμόσει όλα τα κατάλληλα μέτρα για την παρεμπόδιση της μη εξουσιοδοτημένης διαβίβασης των Προσωπικών Δεδομένων. Για τον σκοπό αυτό, θα διασφαλίζεται η εξατομικευμένη χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών που συνδέονται με το σύστημα του αντισυμβαλλομένου, με την καθιέρωση μεθόδων αναγνώρισης του χρήστη, τη χρήση κωδικών ανεπιτυχών αποπειρών κλπ. Επιπρόσθετα, ο αντισυμβαλλόμενος θα είναι εξοπλισμένος με τα κατάλληλα λογισμικά προγράμματα, ώστε να διαπιστώνεται με ακρίβεια τόσο η προέλευση, όσο και ο προορισμός των τυχόν ηλεκτρονικά διαβιβαζομένων Προσωπικών Δεδομένων μέσα στον χώρο της ευθύνης τους. Κατά τα λοιπά οι υποχρεώσεις εχεμύθειας και απορρήτου για τα στοιχεία ή τα δεδομένα που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας, επιβιώνουν και ισχύουν ανεξάρτητα από την λήξη ή λύση της παρούσας Σύμβασης.

1.4. Ο αντισυμβαλλόμενος οφείλει τέλος να χρησιμοποιεί ή αποθηκεύει τα Δεδομένα Προσωπικού Χαρακτήρα για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο από αυτό που εξυπηρετεί τον συμβατικό προορισμό τους. Για τον λόγο αυτό, ο Προμηθευτής συμφωνεί να επιστρέφει τα αρχεία Προσωπικών Δεδομένων και να καταστρέφει τυχόν βοηθητικά (backup) αρχεία αμέσως μετά τη λήψη σχετικής εντολής από τον Οργανισμό ή εάν δεν λάβει τέτοια εντολή σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες μετά την αποστολή, υποχρεούμενος επιπροσθέτως να εγχειρίσει στον Οργανισμό υπεύθυνη δήλωση του υπευθύνου προστασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία, που να δηλώνει ότι προέβη στη καταστροφή ή επιστροφή των αρχείων Δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμμορφούμενος με τις οδηγίες του οργανισμού και τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

1.5. Για τους σκοπούς της παρούσας προσωπικά δεδομένα ή στοιχεία υπαλλήλων της ή τρίτων συνεργατών ή πολιτών που έχουν σχέση με τον οργανισμό θα αποτελούν εμπιστευτικές πληροφορίες.»

Γ.- Ορίζει δύο εκπροσώπους του Δήμου Μυτιλήνης στην Επιτροπή Παρακολούθησης του άρθρου 7 της ανωτέρω Προγραμματικής Σύμβασης, ως κάτωθι:

i) Τον Δήμαρχο Μυτιλήνης κ. Παναγιώτη Χριστόφα, **ως μέλος**, αναπληρούμενο από τον Αντιδήμαρχο Τουρισμού και Επιχειρηματικότητας του Δήμου Μυτιλήνης κ. Νικόλαο Γιαννάκα και

ii) Την Αν. Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Προγραμματισμού του Δήμου Μυτιλήνης κ. Ζωή Ανατολίτη, **ως μέλος**, αναπληρούμενη από την υπάλληλο του Τμήματος Τουρισμού της Διεύθυνσης Πολιτισμού, Τουρισμού και Κοινωνικής Πρόνοιας του Δήμου Μυτιλήνης κ. Ιωάννα Αντώνογλου.

Δ.- Εξουσιοδοτεί τον Δήμαρχο Μυτιλήνης κ. Παναγιώτη Χριστόφα για την υπογραφή της εν λόγω Προγραμματικής Σύμβασης.

Κατά της παραπάνω απόφασης χωρεί άσκηση αίτησης θεραπείας, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 227 του Ν. 3852/2010 (Α' 87). Επιπλέον, κατά της παραπάνω απόφασης χωρεί και άσκηση ειδικής διοικητικής προσφυγής για λόγους νομιμότητας σύμφωνα με το άρθρο 227 του Ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 118 του Ν. 4555/2018 (Α' 133) μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίησή της ή αφότου έλαβε πλήρη γνώση αυτής.

Συντάχθηκε και υπογράφεται ως εξής :

Ο Πρόεδρος

Τα Μέλη